

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Správa obce Sviadnov

Administration of the municipality Sviadnov

Student: Bc. Jana Beskidová

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jiří Kovář

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Jana Beskidová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Správa obce**
Administration of the Municipality

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Postavení předměstských obcí v modelu obecního zřízení
 3. Sociálně ekonomický profil obce
 4. Správa obce
 5. Návrhy a doporučení
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BARTOŠ, J.; SCHULZ, J.; TRAPL, M. *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Svazek 15, Okresy Frýdek-Místek, Český Těšín*. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2000. 196 s. + 5 map. ISBN 80-244-0047-2.
HAVLAN, P. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. vyd. Praha: Linde, 2008. 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9.
KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Jiří Kovář**

Datum zadání: 20.11.2009
Datum odevzdání: 30.04.2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně. Přílohu č. 2 a 3 jsem převzala z interních materiálů obce Sviadnov a přílohu č. 4 z internetových stránek www.mapy.cz.“

V Ostravě dne 30. dubna 2010

.....

Bc. Jana Beskidová

Poděkování

Děkuji panu Davidovi Novákovi, starostovi obce Sviadnov, za cenné připomínky a rady k obsahu práce. Také bych ráda poděkovala svým rodičům, kteří mě po celou dobu studia finančně podporovali.

OBSAH

1	Úvod	1
2	Postavení předměstských obcí v modelu obecního zřízení	3
2.1	Obec	3
2.1.1	Města, městyse	4
2.1.2	Statutární města	4
2.2	Působnost obce	6
2.3	Orgány obce	7
2.4	Spolupráce obcí	12
2.5	Volby do obecních zastupitelstev	12
2.6	Specifika předměstských obcí	13
3	Sociálně ekonomický profil obce	14
3.1	Demografický vývoj v obci Sviadnov	14
3.2	Název obce	17
3.3	Prapor a znak obce	18
3.4	Zátopové území	19
3.5	Historie a správní rozvoj obce	20
3.6	Oddělení obce Sviadnov od Frýdku-Místku	24
3.6.1	Přípravný výbor pro osamostatnění obce Sviadnov	24
3.6.2	Zásady nutné pro předložení návrhů na rozdělení obce	25
4	Správa obce	32
4.1	Funkce obce Sviadnov	34
4.2	Komunální volby do zastupitelstva obce Sviadnov	39
4.3	Orgány obce Sviadnov	42
4.4	Hospodaření obce, problematika příjmů a výdajů	43
4.4.1	Výdaje na místní správu	44
5	Návrhy a doporučení	47
5.1	Sviadnov jako jeden z osadních/místních výborů Frýdku-Místku	48
5.2	Sviadnov jako městský obvod statutárního města Frýdek-Místek	49
5.3	Sviadnov jako součást „velkého Frýdku-Místku“	50
5.3.1	Městské obvody	51
5.3.2	Osadní výbory	52
5.4	Sviadnov při vytvoření volebních obvodů ve FM	53

5.5	Integrace spojená se změnami zákonů.....	55
6	Závěr.....	56
Seznam použité literatury		
Seznam zkratek		
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce		
Seznam příloh		

1 Úvod

Stát může být definován jako instituce, která disponuje mocí vládnout, soudit a vytvářet své zákony. Definován může být také jako společenství lidí, žijících na území ohraničeném státními hranicemi. O nejdůležitějších záležitostech, významných pro celou společnost, rozhodují zástupci občanů na národní úrovni, u nás tedy na úrovni Poslanecké sněmovny a Senátu. Na každé nižší úrovni jsou pak přijímána rozhodnutí méně důležitá a obvykle mají omezenou územní platnost. Na úrovni nejnižší, označované jako místní, rozhodují obce, resp. jejich orgány jako zastupitelstvo, rada atp. Jednotlivá rozhodnutí jsou přijímána těmito orgány za účelem zabezpečení kvalitnějšího života v obci. Tento systém je označován jako subsidiarita a jde tedy o rozhodování a odpovědnost o veřejných záležitostech na úrovni co nejbližší občanovi.

Vzhledem k tomu, že se jedná o obec a její správu, jde o lokální neboli místní politiku, označovanou jako municipální. Ta je chápána jako způsob činností, které se vztahují k určitému problému, popř. souboru problémů, týkajících se rozvoje obce. Spočívá v rozhodování politických autorit o tvorbě a realizaci dlouhodobých plánů, pomocí kterých bude dosaženo stanoveného cíle.

Většinu záležitostí si v rámci své samosprávy zajišťuje obec sama s pomocí svých zaměstnanců, pracovníků, majetku, finančních prostředků a dalších složek, potřebných k chodu celé obce. Veškeré tyto činnosti obec vykonává ve veřejném zájmu, který jednoduše spočívá v uspokojení potřeb občanů, ať už prostřednictvím statků či služeb, poskytovaných obcí.

Na začátku 90. let minulého století byla mnoha částem obcí dána možnost osamostatnit se od města a existovat dále zcela nezávisle. To umožnilo částem měst, které se oddělily od města rozhodovat možná efektivněji o záležitostech týkajících se života na jeho území. Tuto možnost využila i tehdejší část dnešního statutárního města Frýdek-Místek, která nese název Sviadnov.

Po několika letech od oddělení a zejména několikaletých zkušenostech se správou obce je ale vhodné položit si otázku, nakolik je obec opravdu samostatná, protože i přesto, že se neustále rozvíjí a zvyšuje se počet jejích obyvatel, stále je určitým způsobem vázána na Frýdek-Místek. Tato moje domněnka má původ v tom, že je obec stavebně srostlá s městem.

Nejedná se o klasickou samostatně stojící obec, právě naopak – Sviadnov plynule přechází z Frýdku-Místku a nejsou mezi nimi zřetelné hranice.

Ve své diplomové práci se tedy budu zabývat tím, zda je ve veřejném zájmu, aby měl Sviadnov zůstat i nadále samostatný, či by pro něj samotný a také jeho občany bylo výhodnější připojit se zpět k městu.

Cílem mé diplomové práce je na základě analýzy dosavadního vývoje a současného stavu správy Sviadnova formulovat návrhy a doporučení směřující k vyšší efektivnosti této správy včetně posouzení výhod a nevýhod fungování Sviadnova jako samostatné obce.

V návaznosti na cíl práce jsou stanoveny dvě hypotézy. **První hypotéza** předpokládá, že Sviadnov je samostatnou obcí jen formálně, funguje jako předměstí Frýdku-Místku. **Druhá hypotéza** pak vyjadřuje, že opětovná integrace s Frýdkem-Místkem by zřejmě vyžadovala změnu systémových podmínek ve správě statutárního města Frýdku-Místku.

K ověření uvedených hypotéz budou použity metody analýzy, deskripce, komparace a prognózy. Pro vypracování závěru budou použity metody indukce a syntézy, které přetváří zjištěné skutečnosti do jednotného celku.

Práce je – ve shodě se zadáním - členěna do šesti kapitol včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola je tvořena částí teoretickou, třetí, čtvrtá a pátá kapitola jsou pak tvořeny částí praktickou.

Druhá kapitola je východiskem pro samotnou analýzu, vymezuji zde základní poznatky, týkající se územní správy a obecního zřízení v České republice. Třetí kapitola je tvořena částí praktickou, kdy danou problematiku řeším na příkladu obce Sviadnov. Kapitola je věnována analýze obce zejména z hlediska geografického a demografického. Čtvrtá kapitola obsahuje vymezení správy obce, zejména zabezpečení služeb pro občany, komunálních voleb do zastupitelstva, hospodaření se zaměřením na výdaje na správu. V poslední, páté, kapitole vyjadřuji své návrhy a doporučení ke správě obce, které by mohly být zavedeny za účelem získání vyšší efektivity.

Při zpracování diplomové práce jsem vycházela z odborné literatury, z konzultací zaměstnanců a pracovníků obce a interních materiálů obce Sviadnov a ověřených internetových zdrojů. Využity byly také znalosti z oblasti veřejné správy získané studiem.

2 Postavení předměstských obcí v modelu obecního zřízení

Osídlení našeho území je velmi starého data. Naši předkové zakládali malé vesnice, aby měli blízko ke svým pozemkům a vytvořili hustou síť sídel. Některá sídla, hlavně města, se postupně rozrůstala, až stavebně srostla (splynula) se sousedními. V takových situacích se jevilo jako stále obtížnější samostatně spravovat takové obce, protože v řadě věcí bylo efektivnější řešit různé otázky společně, jednotně, koordinovaně. Časem na to stát reagoval podporou, resp. přímo nuceným slučováním tzv. aglomerací. A později už k takovému kroku ani nebylo potřeba stavebního splynutí, stačila vzájemná funkční svázanost (spádové a zájmové území).

Těmito procesy prošla téměř všechna velká města na světě (výjimkou je Švýcarsko a Francie); obdobně to bylo i u nás. Po roce 1948 však tento proces postrádal rysy skutečné demokracie. A tak se stalo, když tlak státu po roce 1989 povolil, že se řada sloučených míst zase osamostatnila. Pokud jde o tzv. předměstské obce, tedy obce stavebně srostlé s městem byly tyto případy méně časté. Vedle Frýdku-Místku (osamostatnil se Sviadnov a Staré Město) se to událo např. v Uherském Hradišti (Kunovice) či Novém Jičíně (Šenov, Kunín).

2.1 Obec

Náš model obecního zřízení pojem předměstská obec nezná. Zná pouze obec, příp. zvláštní skupiny obcí – města, městysy a statutární města. Každá obec funguje z hlediska práva zcela samostatně. Dle § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je obec definována takto:

*„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů;
tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.¹“*

Za obce jsou považovány ty historicky vzniklé územní samosprávné celky, které měly statut obce před rokem 2000 a dále také obce, které byly zřízeny podle výše zmíněného zákona.

Mezi charakteristické znaky obce patří:

- vlastní území,
- obyvatelstvo obce,

¹ Portál veřejné správy. *Zákon č. 128/2000 Sb., obecní zřízení* [online]. [cit. 2010-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://portal.gov.cz>>.

- soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli,
- právní subjektivita a právo tvorby,
- vlastní majetek a hospodaření.

2.1.1 Města, městyse

Obce byly tradičně rozdělovány na vesnice, městečka - městysy a města. Toto označení mělo význam zejména v období feudalismu, kdy s tím souvisel i problém rozdílného právního postavení. Dnes zákon rozlišuje zvláštní skupinu obcí – města a městyse.

Za města jsou považovány obce, které byly městy ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb. Novým městem se může stát kterákoliv obec, která má nejméně 3 000 obyvatel a za město je určí předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Městysem se může stát pouze obec, která tento titul užívala i před 17. 5. 1954, ovšem musí pro to podat žádost předsedovi Poslanecké sněmovny.

2.1.2 Statutární města

Statutární města se od ostatních měst liší svou správou, zejména samosprávou městských částí. Na území dnešní ČR se objevovala již na konci 19. století. Svou aktuálnější podobu však získala v roce 1990, v té době bylo zákonem o obcích stanoveno 13 statutárních měst. Doposud se jejich počet zvýšil o 10. V současnosti se v ČR nachází 23 statutárních měst. Seznam těchto měst a rok, kterým se statutárním městem stala, je obsažen v příloze č. 1.

Podstatou statutárních měst je skutečnost, že se mohou dále členit na městské části nebo městské obvody s vlastními samosprávnými orgány. Ty jednají za statutární město v záležitostech, které jim byly svěřeny zákonem a v mezích zákona statutem. Při své činnosti nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.

Vnitřní poměry měst jsou upraveny **statutem**, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce. Ve statutu je stanoveno zejména:

- a) výčet jednotlivých městských obvodů a městských částí a vymezení jejich území,
- b) pravomoc orgánů města na úseku samostatné a přenesené působnosti,
- c) pravomoc orgánů městských obvodů a městských částí na úseku samostatné a přenesené působnosti,

- d) vzájemnou součinnost mezi orgány města a orgány městských obvodů a městských částí,
- e) zdroje peněžních příjmů městských obvodů a městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení města s městskými obvody a městskými částmi a způsob jejich zveřejňování v městských obvodech a městských částech,
- g) způsob projednání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města s městskými obvody a městskými částmi,
- h) majetek města, který se svěřuje městským obvodům a městským částem, a rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí při nakládání s tímto majetkem a při výkonu s tím souvisejících práv,
- i) rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky,
- j) další záležitosti, pokud tak stanoví zákon o obcích popř. jiný zákon.

V zásadě neexistuje rozdíl mezi obcemi a statutárními městy. Samostatná působnost obce je shodná se samostatnou působností statutárního města. Objevuje se zde ovšem rozdíl v materiální stránce – statutární města mají díky své velikosti samozřejmě více rozpočtových zdrojů a větší majetek, mají tedy mnohem lepší možnosti při realizaci své působnosti v oblasti samosprávy. Rozdíly se objevují v některých formálních znacích. Působnost městského úřadu zde plní magistrát města, funkce starosty je nahrazena primátorem města, který se stane primátorem ze zákona.

Současný počet obcí v ČR (zhruba 6 250) neodpovídá počtu původních (historických) sídel (těch je kolem 15 tis.), ale ani počtu reálných sídelních jednotek (tedy těch co reálně vidíme, např. při pohledu z letadla). Stát na to – ale až od roku 2000 - v zákoně pamatuje možnost, vytvořit v obcích složených z 2 a více částí druhou, nižší soustavu samosprávných orgánů – osadních/místních výborů. Zákon tak reaguje na skutečnost, že ne všude jsou zastoupeny zájmy odlehlejších částí obce, které byly kdysi samostatné. Výbor pak může plnit funkci místního orgánu tak, jak to bylo do roku 1990 u občanských výborů. Ačkoliv jsou členové výboru občané, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je výbor zřízen, objevuje se zde deficit demokracie – předseda výboru není volen, ale jmenován příslušným zastupitelstvem. Tak se velmi lehce může stát, že předsedou osadního výboru nebude nutně ten, kdo má největší důvěru místních občanů-voličů, ale ten, kdo nejlépe

vyhovuje zájmům zastupitelstva. Ostatně ani další členové OV/MV nejsou voleni občany, nýbrž jsou také „určení“ zastupitelstvem.

Tento výbor předkládá zastupitelstvu, radě a dalším výborům návrhy, týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce, vyjadřuje se k návrhům předkládaným zastupitelstvu a radě, vyjadřuje se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce.

Dále stát dává možnost zohlednit územní hledisko ve volbách a to vytvořením volebních obvodů. Obec sama tvoří jeden volební obvod, ovšem zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, dává zastupitelstvu možnost vytvořit nejpozději 85 dnů přede dnem konání voleb více volebních obvodů. Volební obvody mohou být vytvořeny:

- v obcích s počtem obyvatel do 10 000 tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 5 členů zastupitelstva obce,
- v obcích s počtem obyvatel od 10 001 do 50 000 tak, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 7 členů zastupitelstva obce,
- v obcích s počtem obyvatel od 50 001 výše, aby se v každém volebním obvodu volilo nejméně 9 členů zastupitelstva obce.

Kdyby měla být dodržena územní proporcionalita ve složení zastupitelstva, tak pro části obcí s menším počtem (podílem) obyvatel vytvoření volebního obvodu stejně nepřichází v úvahu.

2.2 Působnost obce

„Působnost je oblast činnosti subjektu veřejné správy v rámci úpravy určitých společenských vztahů na určitém území vůči určitému okruhu osob.“²

Právě prostřednictvím působnosti může obec realizovat svou pravomoc, pomocí které vyjadřuje stupeň moci, kterou v okruhu své působnosti disponuje a může plnit svěřené úkoly.

V samostatné působnosti plní obec záležitosti, které jsou výhradně v jejím vlastním zájmu, nejsou-li svěřeny státu, krajům, nebo nejde o věci v přenesené působnosti. Tato působnost je uvedena příkladným výčtem (např. hospodaření obce, místní referendum, obecní policie), dále jako péče v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj.

² KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007), s. 122.

Kromě samostatné působnosti mohou obce vykonávat také **působnost přenesenou**, tzn. výkon státní správy, která je vymezena ve speciálních zákonech, přičemž na obce je přenesena rozdílná míra státní správy.

Při výkonu přenesené působnosti se rozlišuje několik skupin obcí. Jedná se o:

- všechny obce, na něž je přenesen základní výkon státní správy (označovány jako 1. stupeň přenesené působnosti),
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem (obce 2. stupně přenesené působnosti),
- obce s rozšířenou působností (obce 3. stupně přenesené působnosti),
- statutární města,
- Brno se zvláštní přenesenou působností,
- Praha s působností kraje.

I při výkonu státní správy je obcím umožněno spolupracovat a to formou veřejnoprávních smluv mezi obcemi stejné skupiny přenesené působnosti (např. městská policie). Jedná se o dvoustranný či vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.

Sloučení dvou či více obcí lze provést vždy k 1. lednu. V současnosti však ke slučování obcí až na výjimky nedochází. Pokud by se malá obec sloučila se sousední velkou, jistě by ztratila své finanční prostředky. Veškeré tyto prostředky by směřovaly do rozpočtu nově vzniklé obce – kterou by se bezpochyby stala obec větší. Malá obec by tak ztratila svou dosavadní finanční samostatnost, své autonomní rozhodování – veškeré by se totiž přesunulo do obce větší. Otázkou je, zdali by tímto krokem obec něco získala.

2.3 Orgány obce

Každá obec vykonává svou působnost, ať už samostatnou či přenesenou, prostřednictvím svých orgánů, do kterých si občané obce při volbách volí své zástupce. V zákoně o obcích jsou uvedeny orgány obce, k nimž patří:

- zastupitelstvo,
- rada,
- starosta, popř. zástupce starosty,

- obecní úřad.

Zastupitelstvo je kolektivní orgán, který je složený z členů zastupitelstva obce. Jeho volební období je stanoveno na čtyři roky obyvateli obce a to na základě přímých a tajných voleb. Ze svého středu pak zastupitelé volí starostu obce. Počet členů zastupitelstva je stanoven od 5 do 55 členů. Jejich počet se odvíjí od počtu obyvatel (popř. velikosti území obce) a to k 1. lednu příslušného roku, v němž se konají volby. Počet členů je znázorněn v následující tabulce.

Tab. č. 2.1 Počet členů zastupitelstva obce

Počet obyvatel	Počet členů
do 500	5 - 15
501 - 3 000	7 - 15
3 001 - 10 000	11 - 25
10 001 - 50 000	15 - 35
50 001 - 150 000	25 - 45
nad 150 000	35 - 55

Zdroj: KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007). s. 170, vlastní zpracování.

Zastupitelstvo se schází na základě svolání starosty obce podle potřeby, je však nutné aby se zasedání konaly nejméně jednou za tři měsíce. Úkolem obecního úřadu v této věci je nejméně sedm dní před konáním zasedání informovat o místě, době a navrženém programu vyvěšením na úřední desce, popř. v místě obvyklým způsobem. Zasedání zastupitelstva je veřejné, může se ho tedy zúčastnit jakákoliv osoba a pořizovat si z něj záznaky. Občané obce mají právo vznášet námítky, stanoviska a návrhy k projednávaným věcem v souladu s jednací řádem.³

Činnost vykonává zastupitelstvo v rámci své samostatné působnosti. V oblasti přenesené působnosti vydává zastupitelstvo nařízení v těch obcích, kde se nezřizuje rada.⁴

V samostatné působnosti plní zastupitelstvo jemu vyhrazené úkoly:

- schvalovat program rozvoje obce,
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,

³ Jednací řád každé obce stanovuje, jakým způsobem mohou občané vyjádřit svůj návrh.

⁴ Rada se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo nemá alespoň 15 členů.

- rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, základací smlouvy a statuty a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,
- delegovat zástupce obce, s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast,
- navrhnout zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhnout jejich odvolání,
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- navrhnout změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,
- zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- zřizovat a zrušovat obecní policii,
- rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,
- udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- stanovit zásady pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce,
- rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů,
- rozhodovat o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení, navrhnout zástupce do jeho dozorčí rady a rozhodovat o převodu vlastnického práva k majetku, s nímž hospodaří veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení nebo o jeho pronájmu v případech, kdy to stanoví zvláštní právní předpis,
- plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem.

Výkonným orgánem obce je **rada**, odpovědná zastupitelstvu. Mezi její členy patří starosta, místostarosta a radní volení z řad členů zastupitelstva. Tvoří jí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž počet členů musí být lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva.

Rada obce má stejně jako zastupitelstvo vyhrazeny úkoly:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce,
- rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávat nařízení obce,
- projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu,
- na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem,
- zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce (dále jen "komise"), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce (§ 58); tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti,
- přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce zcela nebo zčásti,
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,

- schvalovat organizační řád obecního úřadu,
- plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem.

Starosta zastupuje obec navenek. V zákoně o obcích je stanoveno, že musí být občanem ČR a z výkonu své funkce je odpovědný zastupitelstvu. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva a zápis z jednání rady. V době nepřítomnosti zastupuje starostu místostarosta. Starosta také jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka a stanovuje mu jeho plat.

Tajemníka povinně zřídí obec s pověřeným obecním úřadem a obec s rozšířenou působností. Ten se potom stává zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a zaměstnanci obecního úřadu. Může se dále členit na odbory a oddělení podle rozhodnutí rady obce, popř. zastupitelstva. V samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu byly uloženy zastupitelstvem a radou, také pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti pak vykonává státní správu. K povinnosti obecního úřadu patří také zřízení úřední desky, která musí být přístupná 24 hodin denně, obvykle na budově obecního úřadu.

Zastupitelstvo a rada obce si mohou ke své činnosti zřídit iniciativní a kontrolní orgány - **výbory a komise**. Tyto pomocné orgány předkládají své stanoviska, návrhy a doporučení.

Výbory jsou zřizovány zastupitelstvem. Jsou nejméně tříčlenné a musí mít lichý počet členů. Schůze jsou svolávány dle potřeby. Předsedou výboru je člen zastupitelstva obce. V obci musí být vždy zřízen finanční a kontrolní výbor. Finanční výbor především provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady, dodržování právních předpisů ostatními výbory, jsou-li zřízeny, a obecním úřadem v oblasti samostatné působnosti a plní další úkoly stanovené zastupitelstvem. Dále v obci mohou být zřízeny např. výbor pro národnostní menšiny (pokud v obci žije alespoň 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti než české) či osadní výbor.

Komise zřizuje jako svůj poradní orgán rada obce. Je výkonným orgánem, pokud jí starosta svěří výkon určité části přenesené působnosti. Za svou činnost je pak odpovědná radě, ve věcech přenesené působnosti pak starostovi.

2.4 Spolupráce obcí

Obce mohou při výkonu své **samostatné působnosti** spolupracovat. Stát obcím tuto spolupráci nezakazuje, naopak je upravena v zákoně o obcích. Možné jsou 3 formy spolupráce a to:

- na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- zakládáním právnických osob dvěma nebo více obcemi,
- vytvoření tzv. dobrovolného svazku obcí na základě smlouvy.

2.5 Volby do obecních zastupitelstev

Volby do zastupitelstev obcí se konají pravidelně každé 4 roky. Jsou vyhlašovány prezidentem republiky ve Sbírce zákonů nejpozději 90 dní před jejich konáním. Členové zastupitelstva jsou voleni podle zásad poměrného zastoupení tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Úkolem občanů – voličů je zvolit si své zástupce, kteří za ně budou přijímat důležitá rozhodnutí, ovšem volič může zvolit pouze tolik kandidátů, kolik má být zvoleno členů zastupitelstva. V komunálních volbách mohou kandidovat jednotlivé registrované politické strany a politická hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů, sdružení politických stran a hnutí a sdružení nezávislých kandidátů.

Právo volit má státní občan ČR, který alespoň v den voleb dosáhl 18 let a má v obci trvalý pobyt, popř. státní občan jiného státu starší 18 let, pokud má v obci trvalý pobyt a právo volit má na základě mezinárodní úmluvy, kterou je ČR vázána.

Právo být volen má každý volič, pokud se u něj nenaskytla překážka ve výkonu volebního práva. Překážkou může být:

- zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- zbavení způsobilosti k právním úkonům,
- zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu,

- výkon vojenské základní nebo náhradní služby, pokud to vyžaduje plnění povinností z této služby vyplývajících, nebo služba vojáka z povolání v zahraničí.

2.6 Specifika předměstských obcí

Již výše bylo konstatováno, že zákon (právní úprava) pojem „předměstská obec“ nezná. To však neznamená, že takové obce neexistují. Jak se chová taková předměstská obec na rozdíl od reálných předměstí, jež jsou součástí velkých měst?

Předměstské obce mají na rozdíl od reálných předměstí velkých měst vždy vybavenost menší, než by odpovídalo počtu jejich obyvatelstva a mnohem menší než stejně velké obce daleko na venkově, kde při tomto počtu obyvatel jsou středisky pro ještě menší vesnice/obce. Předměstské obce mnoho věcí nemusí řešit – mohou se spolehnout, že to vyřeší město (mohou svým způsobem příživničit). U obyvatel předměstských obcí se mohou objevovat rysy chování městského obyvatelstva (např. ve volbách – budou volit spíše politické strany). Ačkoliv se privatizací technické infrastruktury (voda, plyn, elektřina, teplo atd.) situace v tomto směru zjednodušila, přesto fungování obou celků (města i samostatné předměstské obce) si vyžaduje mnohem větší míru spolupráce (od správy místních komunikací přes organizaci městské dopravy až po pojmenování ulic), než u stavebně oddělených příměstských sídel.

3 Sociálně ekonomický profil obce

Obec Sviadnov je umístěna v Moravskoslezském kraji, spolu s dalšími 76 obcemi v okrese Frýdek-Místek. Leží 277 m. n. m. na levém (tedy moravském) břehu řeky Ostravice, která je známá především tím, že odděluje historické země Slezsko a Moravu. Toto rozdělení pochází ze středověku; tehdy šlo o hranice mezi moravským územím olomouckých biskupů a územím těšínských knížat ve Slezsku.

Sviadnov leží v těsném sousedství statutárního města Frýdku-Místku, jehož součástí byl od roku 1975 až do roku 1992. Mapa obce je znázorněna v příloze č. 2.

Jedná se o obec, která není ani obcí s rozšířenou působností, ani pověřeným obecním úřadem, takže nevykonává jinou státní správu než v základním rozsahu. Je členem Dobrovolného svazku obcí Olešná, který je tvořen 4 obcemi – Sviadnovem, Paskovem, Žabní a Staříčem. V rámci této spolupráce obce vytvářejí společné projekty, spolupracují při podání žádostí o dotace a pořádají nejrůznější zábavné akce, např. dětskou olympiádu, cyklistický závod Paskov – Žabeň atp.

Co se týče jeho velikosti, již od svého založení se o něm mluví jako o menší obci, což dokazuje jednak rozloha, jednak i počet jejich obyvatel. Celková rozloha obce je 475 ha. K 1. 1. 2009 měl Sviadnov celkem 1 519 obyvatel, z toho dospělých mužů 628, žen 662, chlapců 115 a dívek 114.

3.1 Demografický vývoj v obci Sviadnov

Zatímco rozloha obce zůstává od počátku 20. století jen nepatrně změněna, počet obyvatel se poměrně rychle měnil. Podkladem pro demografickou analýzu mi budou jednak záznamy od roku 1580 z Kroniky obce a jednak Sčítání lidu, domů a bytů od roku 1921 do posledního sčítání, které proběhlo v roce 2001.

První písemné zmínky o obyvatelích obce pocházejí z roku 1580, kdy stál v čele obce fojt Grygar a ve vsi bylo jen 16 usedlostí, mlýn a pila. V polovině 17. století čítalo veškeré obyvatelstvo jen 12 sedláků a 3 chalupníky. Na konci 17. století už měl 259 obyvatel.

V roce 1890 se tento počet obyvatel zdvojnásobil a sčítání lidu v roce 1900 ukázalo, že příčina tak značného přírůstku obyvatelstva spočívala v tom, že v obci byly zřízeny dvě továrny – Lembergova a Panetova (obě byly tkalcovnami), zároveň byla v Lískovci na

protějším, slezském břehu řeky založena tzv. „lipinská“⁵ Karlova huť, jejíž zaměstnanci se usídlili právě na území Sviadnova.

Otevřením továren obec ztratila rolnický ráz obce a začala být označována jako průmyslová. Jak bylo předvídáno, blahobyt obce se výrazně zlepšil, nicméně byla ohrožena česká národnost, protože dělníci, podléhající nátlaku zaměstnavatelů, posílali své potomky do německých škol.

Důležitým byl rok 1890, kdy podle tehdejšího sčítání žilo v obci již 1 006 obyvatel, přičemž 50 z nich bylo polské národnosti a 30 mělo národnost německou.

Při prvním československém celostátním sčítání lidu, konaném 15. února 1921, měl Sviadnov již 1 421 obyvatel, z nichž bylo dle národnosti 1 283 Čechoslováků a dle náboženského vyznání 1 120 katolíků. Počty obyvatel v následujících letech neustále klesaly a rostly, většinou jejich počet osciloval kolem 1 100 obyvatel. Po roce 1970 se stále více objevoval sestupný trend počtu obyvatel, což bylo způsobeno tím, že mladí lidé po uzavření sňatku často žádali o byt ve Frýdku-Místku v nově vybudovaných a tehdy i populárních panelových domech, které byly v té době vybaveny největším komfortem. Současně jiní lidé ve značné míře migrovali do větších měst a obcí v rámci celé ČR. Pohyb obyvatel byl dán nedostatkem pracovních míst, nízkým standardem občanské vybavenosti a nízkou úrovní služeb.

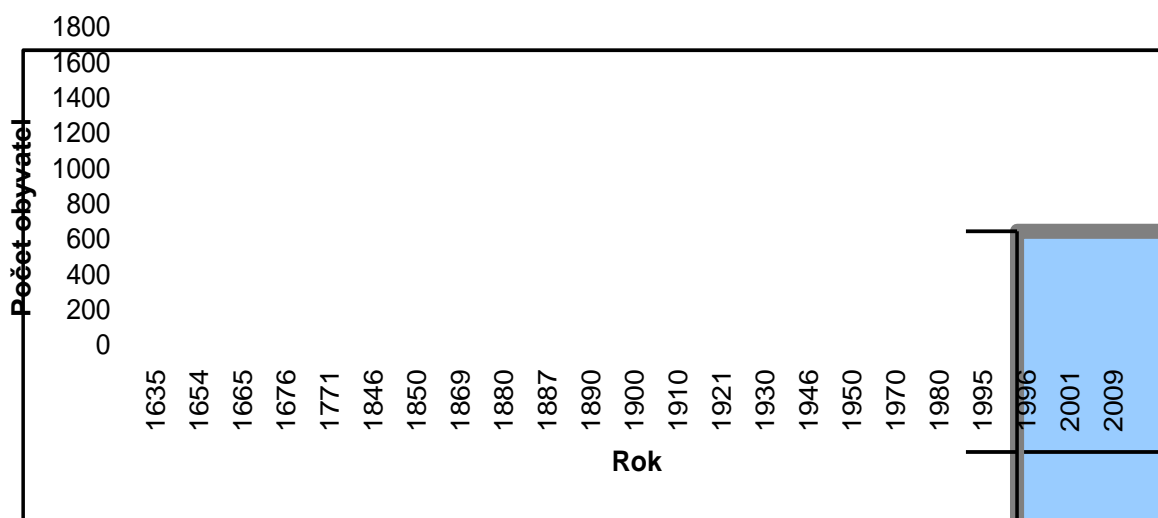
Klesající trend pokračoval i nadále. Teprve od roku 1995 začalo obyvatelstvo postupně přibývat.

Vývoj počtu obyvatel je znázorněn v následujícím grafu. Křivka má nejprve lineární tvar, od roku 1676 však konečně začíná růst. V letech 1910 – 1921 lze spatřit značný pokles, který může být vysvětlován zejména vypuknutím 1. světové války, kdy mnoho obyvatel zahynulo a mnoho jich z obce odešlo.

Situace se změnila zmíněným rokem 1995, kdy se lidé začali vracet zpět na vesnici a stále populárnější se stalo bydlení na venkově.

⁵ Lipina je označením pro část Frýdku, také tzv. Válcovny – podle stejnojmenného podniku.

Graf č. 3.1 Vývoj počtu obyvatel obce Sviadnov

Zdroj: Kronika obce Sviadnov, www.czso.cz, vlastní zpracování.

Ze zatím posledního SLDB z roku 2001 lze vyčíst mnoho informací o složení obyvatelstva, ty nejzajímavější uvádím v následujícím textu.

Většina současných obyvatel obce má českou národnost. Tu měla v roce 2001 celkem 93,75 %. S ohledem na umístění obce se objevila i národnost moravská, slezská a slovenská. Dva občané měli národnost německou a tři polskou.

Z celkového počtu tehdejších obyvatel jich bylo 523 věřících, většina z nich vyznávala víru římskokatolickou a to celkem 86,23 % ze všech věřících, objevila se také církev československá evangelická, k níž se hlásilo 22 obyvatel, tzn. 4,21 %, zbytek – 9,56 % tvořily Církev Českoslousenská husitská a Náboženská společnost Svědkové Jehovovi. 632 obyvatel bylo nevěřících a u 124 nebylo vyznání zjištěno.

Podle výsledků sčítání bylo v roce 2001 celkem 1090 občanů starších 15 let. U těchto osob se zjišťovalo jejich zatím nejvyšší dosažené vzdělání. Jak lze vidět v tab. č. 3.1 skupinu se zastoupením nejvyššího počtu osob představovaly tehdy vyučení a lidé se středním odborným vzděláním bez maturity, kterých bylo celkem 407, vyjádřeno v % 37,34. Naopak skupinu s nejnižším počtem obyvatel představovala zároveň skupina bez dosaženého vzdělání, v celkovém počtu dvou obyvatel, což představuje 0,18 %.

Tab. č. 3.1 Obyvatelstvo dle dosaženého vzdělání

Typ vzdělání	Počet osob	Vyjádřeno v %
bez vzdělání	2	0,18
základní	201	18,44
vyučení a stř. odborné bez mat.	407	37,34
úplné střední s mat.	319	29,27
vyšší odborné a nástavbové	41	3,76
vysokoškolské	112	10,28
nezjištěné vzdělání	8	0,73
CELKEM	1090	100

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

Z hlediska ekonomické aktivity bylo v obci dle sčítání v roce 2001 celkem 640 ekonomicky aktivních obyvatel. Z nich bylo zaměstnaných celkem 559 obyvatel, z toho 22 důchodců a 9 žen na mateřské dovolené. Nezaměstnaných bylo celkem 81. Jedna třetina ze zaměstnaných měla své zaměstnání v průmyslu, v daleko nižším počtu se pak uplatnili ve školství, zdravotnictví a obchodě.

V mnohých případech museli za práci vyjíždět. Přímo v obci mělo své stálé zaměstnání jen 69 obyvatel. Až 303 jich mělo práci mimo obec, avšak stále v rámci okresu. V rámci kraje pak 89 obyvatel, do jiného kraje muselo za práci vyrazit 17 obyvatel. Ekonomicky neaktivních bylo 633 obyvatel, z toho jich 310 bylo v důchodu a 224 z nich byli žáci, studenti a učni, studující na základních, středních, popř. vysokých školách. Vzhledem k tomu, že v obci probíhá výuka pouze do 5. třídy ZŠ, museli všichni žáci, navštěvující 6. – 9. třídu (celkem 152 žáků), za školní docházkou dojíždět do jiných měst, nejčastěji do F-M.

Dle SLDB z roku 2001 se v obci nacházelo 368 domů, z toho jich 22 nebylo obydlených. Z obydlených domů bylo, jak se dalo předpokládat, většina rodinných domů (317) a to, kromě jednoho domu, v soukromém vlastnictví a zbytek tvořily domy bytové. Pouze dva domy byly ve vlastnictví obce/státu. Z hlediska stáří domovního fondu se nejčastěji objevovaly domy vystavěné v období let 1946-1980, pak od roku 1981 dodnes. Bytů se zde nacházelo celkem 497, z toho jich 463 bylo obydlených. V rodinných domech jich bylo 384 a v bytových domech 76. Také většina těchto bytů spadá do soukromého vlastnictví.

3.2 Název obce

Název obce pochází pravděpodobně z období vlády těšínských knížat v 15. století za přistěhování obyvatel z Polska, kteří novou osadu nazvali „Nový svět“ = „Swiat nowy“ =

„Swied now.“ Ovšem objevily se také názory, že název je germanizovaná podoba staršího slovanského jména předkolonizační osady – mohlo se jednat o Swensoni villu, ves Světošova, Sviedinov podle osobního jména Svežina atp.

Jak je vidět v tabulce č. 3.2, název obce se několikrát změnil. Dnešní název se začal užívat v roce 1946 a z původního Zwenser jsme se dostali až na dnešní Sviadnov. V roce 1389 se objevovaly dokonce tři názvy najednou. Jednalo se o Parvum Swenzer, Villa Swenzer a Swerwemsdort Deserta – všechny tři názvy pochází z latinského jazyka a znamenají postupně Krátký Swenzer, Vesnice Swenzer a Opuštěný Swerwemsdort. Obyvatelstvo Sviadnova i jeho okolí jej velmi často i dnes nazývá lidově „Svjadňov.“

Tab. č. 3.2 Přehled názvů obce Sviadnov

Rok	Název obce	Rok	Název obce
1267	Zwenser	1676	Swadnow
1277	Swencer	1672	Swiadniow
1288	Swenser	1718	Swadinow
1389	Parvum Swenzer	1724	Swiadňow
1402	Langenswens	1751	Swodinow
1450	Swadniow	1771	Swaniow
1522	Horní a dolní Swiednow	1787	Swadinow
1536	Dlúhy Swiednow	1850	Swjadnow
1577	Horní a dolní Swidnow	1921	Swiadnow (Svjadňov)
1580	Swiedniow	1939	Swenser
1583	Swednow	1946	Sviadnov

Zdroj: Informátor obce Sviadnov za rok 2006, vlastní zpracování.

3.3 Prapor a znak obce

Znak a prapor byly obci uděleny Parlamentem České republiky ke dni 31. 1. 1996. Znak má modro-červený štít, stříbrnou věž z kvádrového zdiva a s cimbuřím, stojící na dělicí čáře mezi dvěma zlatými svatojakubskými mušlemi. Na spodní části můžeme nalézt tři stříbrné špice (kužely).

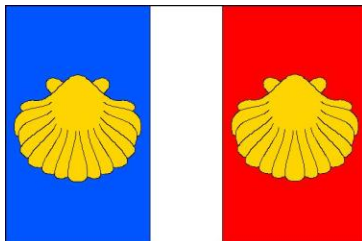
Obr. č. 3.1 Znak obce Sviadnov

Zdroj: www.psp.cz.

Prapor obce tvoří tři svislé pruhy: modrý, bílý a červený v poměru 2:1:2. V modrém a červeném pruhu je taktéž zlatá svatojakubská mušle. Poměr šířky k délce je 2:3.

Obr. č. 3.2 Prapor obce Sviadnov

Zdroj: www.psp.cz

V dřívějších dobách obec měla také svou vlastní pečeť – razítko viz. obr. č. 3.3. Z 19. století pochází pečeť zobrazená na obrázku vpravo. Vlevo je pečeť novější, čemuž napovídá především jméno obce, které je shodné s jeho dnešní podobou. Na obou pečetích je zobrazen olomoucký biskup Bruno. Dnes se pečeť již nepoužívá.

Obr. č. 3.3 Pečeť obce Sviadnov

Zdroj: Kronika obce Sviadnov.

3.4 Zátopové území

Sviadnov se vzhledem ke své poloze nachází v zátopovém území. Toto území je charakteristické zejména rychle nastupujícími povodněmi a nízkými průtoky v období sucha. Převládají především letní povodně. V případě potřeby řešení nastalé povodně, či záplavy se obec řídí Povodňovým plánem obce Sviadnov z roku 2004.

Na hranici obce s městem je na levém břehu Ostravice umístěna automatická hlásná stanice. *Po zvolení příslušného tel. čísla podá informaci o názvu stanice, aktuálním vodním stavu, tendenci (setrvalý stav, stoupá, klesá) a dosažení 2. nebo 3. stupně povodňové aktivity.*⁶

Kromě uvedeného povodňového plánu se obec řídí také **Krizovým plánem obce Sviadnov** a to v případě, že nastane situace, za které by mohlo dojít ke vzniku zvláštní povodně na vodním díle („nad obcí“ leží přehrady Šance, Morávka, Baška a Olešná) a byla nutná evakuace obyvatelstva.

3.5 Historie a správní rozvoj obce

Období, do něžž spadá založení obce, není přesně známo, ačkoliv za něj můžeme považovat rok 1267. Do tohoto roku je datována první písemná zmínka o obci a to v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu, kterou napsal před tím, než se vydal na tažení do Prus s Přemyslem Otakarem II. V závěti je přímo obsaženo:

*„Jsou pak v újezdu, který má biskup pro sebe, vysazeny již tyto vesnice: ves Staříč /villa de Stariz/ se sedmdesáti lány, trhová ves Místek /villa forensis de Friedeberch/ se čtyřiceti lány a ves Sviadnov /villa de Zwenser/ se čtyřiceti lány.“*⁷

Často se ale uvádí, že Sviadnov byl založen již dříve rodem Huckenswagenů okolo roku 1240. O deset let později se část Sviadnova dostala do rukou leníka olomouckého biskupa Bruna Dětricha Stangeho a v roce 1288 už patřil Sviadnov Stangům celý. Tehdy byl součástí tzv. místeckého léna spolu s Místkem, Kunčičkami u Bašky a Zábřehem u Ostravy.

Ze 14. století pocházejí zmínky i o tzv. Malém Sviadnovu, který zanikl a dnes na jeho místě stojí sousední obec Žabeň. Z tohoto období pocházejí také první zmínky o obyvatelích.

Od roku 1402 již patřil Sviadnov pod vládu těšínských knížat. Husitskými válkami se ale tehdejší kníže Boleslav I. Těšínský zadlužil tak, že po jeho smrti v roce 1434 museli dát jeho potomci Místecko i Frýdecko zastavit. Bylo tak učiněno smlouvou mezi Boleslavovými syny a Arnoštem z Tvorkova a týkalo se všeho zboží ve vlastnictví obou panství, tedy i obec Sviadnov. Toto byl významný okamžik, protože tak se spojila dvě panství a jakýmsi centrem se stal hrad Frýdek. Města byla zastavena až do roku 1490, osvobozeny od zástavy byly těšínským knížetem Kazimírem II.

⁶ NEVLUD, J. *Povodňový plán obce Sviadnov*. (2004), s. 12.

⁷ MALIŠOVÁ, I. *Informátor obce Sviadnov za rok 2006*. (2006), s. 4.

Po celou dobu 15. století zůstávalo Místecko spojeno s Těšínskem. Na počátku 16. století začalo biskupství opět usilovat o znovunabytí panství a tak byla sepsána smlouva mezi biskupem Janem Grodeckým a Kazimírem, ve které dával Grodecký Kazimírovi a jeho vnukovi právo užívat Místecko jako dosud.

V roce 1581 přešlo území zpět do držení olomouckých biskupů. Biskup Stanislav Pavlovský ho trvale spojil s Hukvaldy a obec spolu s místeckým panstvím byla zařazena do svazku hukvaldského panství. V jeho rámci se sviadnovští zúčastnili povstání poddaných v letech 1598 - 1599 a v roce 1695. Do historie se ale víc zapsalo povstání vedené zbojníkem Ondrášem z Janovic, který byl 31. 3. 1715 zabit při tanci svým bratrancem Jurášem.

Po celé 16. století spadal Sviadnov pod vrchnostenskou správu hukvaldských šlechticů, kteří dále pokračovali v rekatolizačních snahách svého předchůdce Stanislava Pavlovského. Správu hukvaldského panství řídili biskupští úředníci, kteří zpravidla byli příslušníky místní nižší šlechty a jako biskupovi manové byli ekonomicky zainteresováni na hospodářské prosperitě panství. Spolu s dalšími 6 vesnicemi se počtem usedlostí řadil k nejmenším vesnicím.

V roce 1850 byly zřízeny císařské úřady a magistráty – okresní hejtmanství, soudní, sborový a berní úřad v Místku, vrchnostenské úřady byly zrušeny. Tím byla zrušena i stará fojtství. Pro obce byl vydán obecní zákon a všechny obce se staly sobě rovnými. Z tohoto období pochází také mapa uvedená v příloze č. 4.

V roce 1943 se z počátku roku stala významná událost, která zasáhla do života obyvatel. Prvním dubnem roku byla obec zbavena samostatnosti a byla napojena na sloučené město Frýdek-Místek. Toto přičlenění bylo promyšlené – Frýdek byl hospodářsky značně zadlužen, finanční prostředky obce mu proto pomohly dostat se ze svého svízelného finančního postavení. Obci byla ponechána pouze expozitura pro vykonávání drobnějších činností (ohlašovna, výdejna potravinových lístků). V roce 1946 – po osvobození – bylo toto sloučení potvrzeno dekretem prezidenta republiky (město se pro změnu jmenovalo Místek). Ve Sviadnově byla ponechána obvodní rada s referentem zemědělským a zásobovacím. Neměl svůj Místní národní výbor – patřil jako součást (čtvrť) Frýdku-Místku.

Situace se změnila až v roce 1954. Do té doby obec samostatná nebyla, od dob okupace byla neustále jen spojena s městem. Občané podali žádost a došlo k osamostatnění sloučených obcí. Nejprve Lískovce, potom Sviadnova a nakonec Starého Města. Tím bylo

dosaženo určité míry samostatnosti v řízení obce a také zřízení vlastního MNV. Historicky tak proběhly první volby do MNV podle nového volebního řádu, kterých se zúčastnilo přes 95 % voličů. V tomto roce proběhlo tzv. **delimitační řízení**, kterým byly odtrženy dva volební obvody s počtem 130 voličů, textilními továrnami a několika desítkami domů. Upravena byla katastrální hranice - asi 60 ha bylo připojeno ke k. ú. Místek a obci přidělil MNV ve Frýdku-Místku vše, co se městu nehodilo. Odtržení zmíněných částí a jejich přičlenění k F-M bylo odůvodněno vyššími veřejnými zájmy.

Rok 1975 byl charakteristický zejména tím, že obec ztratila svou samostatnost, kterou získala v roce 1954, podruhé. Sviadnov tedy přestal být samostatnou obcí a dle rozhodnutí Okresního Národního výboru byl přičleněn k městu Frýdek-Místek. Stalo se tak na základě usnesení Plenárního zasedání ONV z 18. 6. 1975, ve kterém bylo stanoveno, že spolu se Sviadnovem se 1. 7. téhož roku obce Lískovec, Staré Město, Lysůvky a Chlebovice sloučily s městem Frýdek-Místek v jeden celek. K 1. 1. 1979 dostal Sviadnov nové úřední označení - Frýdek-Místek 3.

Důvodem k integraci byla uváděna rostoucí výrobní síla ve společnosti, která si vyžadovala silnější propojení struktury výroby a řízení jednotlivých celků. V zemědělství došlo k integraci již 1. 1. 1973, kdy se čtyři zemědělská družstva sloučila v jedno JZD „Družba“ a časem se připojila i družstva dalších obcí. Také se objevovaly požadavky, které by vedly k efektivnější struktuře organizací a působnosti Národních výborů, které musely vykonávat svou funkci plně v souladu s dalšími potřebami rozvoje společnosti, socialistického státu a územních celků tak, aby mohly plnit funkce politické, ekonomické, kulturní, výchovné a sociální.

K právním předpokladům zřízení společného národního výboru bylo získat souhlas Okresního Národního výboru a splnění dalších požadavků:

- souhlas občanů žijících v obci, kterých se mělo týkat slučování, se zřízením jednoho národního výboru,
- obce zůstaly i nadále zachovány se svými právy a jmény,
- tehdejší poslanci NV zůstali ve svých funkcích a vytvořili nový Národní výbor, který fungoval ve svém složení až do dalších voleb,
- pokud by bylo ohroženo rovné zastoupení obyvatelstva, mohlo ONV rozhodnout o konání nových voleb do společného NV.

Bylo třeba určit počet poslanců, který závisel na počtu obyvatel a počet členů rady pro společný NV, který byl stanoven na základě § 48 tehdejšího zákona o NV také podle počtu obyvatel od 8 do 15 členů. K dalším orgánům patřily Komise pléna MěNV, Výbor lidové kontroly, Správní komise, Spotřebitelské kontroly, Pracovní komise rady NV a Občanské výbory. Složení poslanců a členů rady NV je uvedeno v následující tabulce.

Tab. č. 3.3 Počet poslanců a členů rady NV

Obec	Počet	
	poslanců	členů rady
Frýdek-Místek	106	8
Sviadnov	18	2
Lískovec	18	2
Staré Město	28	1
Lysůvky	15	1
Chlebovice	17	1
Celkem	202	15

Zdroj: Kronika obce Sviadnov, vlastní zpracování.

Nedá se říct, že s integrací občané nesouhlasili, nicméně se objevily určité starosti, které se týkaly zejména toho, jak bude zabezpečen chod celé obce, jak si obstarat důležité dokumenty na MěNV, jak bude fungovat činnost nově zřízeného Občanského výboru, který měl zčásti nahradit bývalý NV. Tyto a jiné podobné otázky byly občanům zodpovězeny na veřejné schůzi před integrací. I přesto, že pochybnosti zůstávaly, hlasování o integraci dopadlo PRO integraci, protože většina občanů si uvědomovala, že Sviadnov nebyl jedinou obcí, která se měla zúčastnit integrace a jednalo se o vývoj celé oblasti kolem větších měst v republice. Formálně měli obyvatelé Sviadnova zajištěno zastoupení jak v plénu, tak i v radě Městského NV.

Ve volbách do obecních zastupitelstev v listopadu 1990 se volilo na základě poměrného zastoupení a navíc počet členů jak zastupitelstva, tak rady byl významně snížen. Ze Sviadnova se do zastupitelstva města nedostal nikdo, a proto bylo také velmi těžké prosadit zájmy Sviadnova vedle zájmů města Frýdku-Místku.

Na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR z 20. 12. 1991 se obec stala opět samostatnou. V rámci své samostatnosti se obec začala modernizovat – významné kroky byly učiněny v těchto letech:

- 1993 - zahájena výstavba obecní plynofikace,
- 1994 - zahájena výstavba obecní kanalizace v délce 3,173 km,

- 1996 - zahájení vysílání Lokální televize Sviadnov,
- 1997 - v červenci zahájena přístavba a oprava základní školy,
- 2001 - vybudován podchod pod rychlostní komunikací I/56 Ostrava - Beskydy,
- 2003 - provedena výstavba nové budovy obecního úřadu,
- 2004 - výstavba domu s pečovatelskou službou s 35 bytovými jednotkami,
- 2004 - dokončení rekonstrukce a přístavby restaurace Ondráš.
- 2005 - vybudován park.

3.6 Oddělení obce Sviadnov od Frýdku-Místku

O oddělení obce začala během roku 1991 usilovat skupina místních občanů. Rozhodli se tak zejména kvůli tíživé situaci v obci, která přetrvávala už delší dobu. Důvodem bylo to, že si Frýdek-Místek dělal ze svých částí a okolních vesnic „průmyslové osady,“ čímž byl i Sviadnov, a právě do nich byly umísťovány průmyslové výrobní podniky, které se jinak „nehodily“ svým charakterem do města, což dokazuje i dnešní přítomnost těchto podniků – např. Hutní Montáže, Válcovny plechů, Teplárna F-M atd. Tím se tehdejší část Frýdku-Místku, Sviadnov, stávala jakousi vedlejší a nedůležitou. Zastupitelé města nedbali na rozvoj této části, spíš naopak. O kanalizaci či vodovodu si mohli občané nechat zdát. Tehdy se Sviadnov setkal s nedostatečnou vybaveností, zhoršeným životním prostředím a značným únikem finančních prostředků. Navíc od roku 1990 nikdo z občanů Sviadnova nebyl zastoupen v orgánech města a nebylo tedy možné tuto stávající situaci nijak ovlivnit. Tyto skutečnosti byly prvním impulsem k tomu, aby se obec znovu osamostatnila.

V té době se jednalo o první obec, která se v okrese Frýdek-Místek snažila dosáhnout samostatnosti, avšak k velké nelibosti „místeckých úředníků,“ kteří měli k tomuto kroku velmi zamítavý postoj a to zejména z toho důvodu, že kroky s tím spojené by byly velmi složité a komplikované.

3.6.1 Přípravný výbor pro osamostatnění obce Sviadnov

Pro vyjednávání s úřady a jinými organizacemi byl, v oblasti rozdělení, zřízen **přípravný výbor**, který byl založen na začátku měsíce dubna v roce 1991. Již 18. dubna tohoto roku se konala první schůze členů výborů. Členů bylo celkem deset a scházeli se v pravidelných intervalech co 14 dní.

Ihned na svém prvním zasedání byly stanoveny dva hlavní cíle:

- a) získat vyhlášky, zákony a sbírky zákonů o obcích,
- b) navštívit obce, které se již osamostatnily a získat tak podrobnější informace o zkušenostech a proběhlých procesech souvisejících s osamostatněním.

V rukou přípravného výboru pak bylo i místní referendum občanů, kteří se měli vyjádřit formou souhlasu či nesouhlasu k otázce:

„Chcete, aby vznikla samostatná obec Sviadnov oddělením od města Frýdek-Místek?“

S návrhem souhlasilo 97,9 % voličů, tedy jen 2,1 % voličů odmítlo, ovšem z jakých důvodů – to není známo. Na základě těchto výsledků bylo definitivně rozhodnuto a výbor podal 26. 8. 1991 na Městský úřad žádost návrhu o majetkovém a finančním vyrovnání.

Mezitím přijala Česká národní rada 9. října 1991 novelu zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), kde bylo stanoveno, že o rozdělení obce rozhodne Ministerstvo vnitra ČR na základě návrhu, který mu měl být předložen prostřednictvím okresního úřadu.

3.6.2 Zásady nutné pro předložení návrhů na rozdělení obce

Návrh na rozdělení obce musel být tedy předložen MVČR a to po uplynutí stanovené doby, kdy byl návrh vyvěšen na úřední desce. Návrh na rozdělení obce podle ustanovení § 11 odst. 1 zák. č. 367/1990 Sb., o obcích, musel obsahovat:

- a) název obce, která se rozděluje, celkový počet jejích obyvatel,
- b) název částí, které se z obce vyčleňují, případně jiné určení vyčleňovaného území,
- c) počet obcí, které rozdělením vzniknou,
- d) usnesení zastupitelstva o návrhu na rozdělení obce a prohlášení, že návrh byl zveřejněn na úřední desce obecního úřadu po dobu 20 dnů a nebyl s ním vysloven nesouhlas jedné desetiny občanů obce, starších 18 let,
- e) soupis majetku rozdělované obce, jejích finančních prostředků, ostatních práv a závazků, organizací a zařízení a návrh na jejich rozdělení popř. vypořádání,
- f) vymezení území (hranic) všech budoucích obcí, zpravidla uvedením a zakreslením celých katastrálních území, pokud nelze území budoucích obcí určit daným způsobem, je třeba připojit protokol o místním šetření hranice mezi obcemi, vyhotovený příslušným územním orgánem geodézie a kartografie, včetně mapových a číselných podkladů,

- g) sídlo budoucího obecního úřadu obce, vzniklé po rozdělení s uvedením přesné adresy,
- h) informace o tom, zda jsou dány předpoklady pro ustavení zastupitelstva v nově vzniklé obci,
- i) odhad výše osobních a věcných nákladů na činnost nově vzniklých obecních úřadů,
- j) kulaté razítko a podpis dosavadního starosty obce.

Pokud tyto náležitosti v návrhu nebyly obsaženy, popř. byly neúplné či rozporné, musel je okresní úřad projednat s obcemi a co nejrychleji je odstranit, protože v opačném případě by muselo MVČR provést v těchto věcech šetření, což by jistě rozdělení obce ohrozilo.

Návrh musela obec také vyvěsit na úřední desce obecního úřadu způsobem v místě obvyklým – návrh na osamostatnění obcí musel být vyvěšen nejméně po dobu 20 dní. V případě, že se k návrhu vyjádřilo aspoň 10 % občanů starších 18 let, mající trvalý pobyt v té části obce, která má být oddělena proti, měl být návrh zamítnut a původní záměr neměl být uskutečněn.⁸ Návrh byl tedy vyvěšen na přelomu měsíce listopadu a prosince roku 1991. Vzhledem k tomu, že proti nebyl ani jeden občan, byla situace zcela jasná.

Městské zastupitelstvo Frýdku-Místku na svém zasedání dne 19. 11. 1991 usnesením schválilo oddělení části Sviadnov od města Frýdek-Místek. Rozhodnutím MVČR ze dne 20. 12. 1991 vznikla tímto oddělením nová samostatná obec Sviadnov, která se dále nečlení na části a která má své katastrální území vytýčeno Krajskou geodetickou a kartografickou správou Opava. Rozhodnutí nabylo právní moci 31. 12. 1991 a osamostatnění obce bylo vyhlášeno k 1. lednu 1992. O necelé dva měsíce později proběhly volby do obecního zastupitelstva. Pro zabezpečení těchto voleb a po předběžné dohodě s Výborem pro osamostatnění obce stanovil Okresní úřad ve Frýdku-Místku počet členů zastupitelstva obce na 15.⁹

Volba starosty a jeho zástupce byla provedena tajným hlasováním z přítomných členů obecního zastupitelstva, přičemž ale nehlasovali dva kandidáti na starostu. Volba obecní rady byla taktéž provedena tajným hlasováním členy obecního zastupitelstva a jejími členy byli zvoleni starosta, místostarosta a další tři členové rady.

⁸ Pro shromažďování podpisů se použily ustanovení zákona o právu petičním.

⁹ Počet členů zastupitelstva se do dnešního dne nezměnil.

Členové obecního zastupitelstva začali působit také v jednotlivých výborech a komisích:

- výbor finanční,
- výbor kontrolní,
- komise školství,
- komise kultury,
- komise veřejného pořádku a dopravy,
- komise zdravotní a sociální,
- komise životního prostředí,
- bytová komise,
- komise tělovýchovy a sportu,
- komise pro občanské záležitosti,
- stavební komise.

V současnosti se v obci nachází 2 výbory, jež jsou vytvořeny zastupitelstvem ze zákona a to výbory finanční a kontrolní. Rada má nyní ke své činnosti vytvořeno 9 komisí, avšak předpokládá se, že do budoucna se počet těchto komisí sníží.

3.6.3 Spory vzniklé ohledně nové katastrální hranice obce Sviadnov

Městské zastupitelstvo schválilo na svém zasedání také vymezení nových hranic katastrálního území nově osamostatněné obce Sviadnov, ovšem v této oblasti se táhl dlouhodobý spor s městem, které se nechtělo vzdát pozemků v jižní a severní straně obce, na kterých byly postaveny garáže ČSAD na jihu a budova výtopny a čističky odpadních vod (ČOV) na severu. V příloze č. 3 je pro lepší ilustraci uvedena mapa tohoto sporného území.

Jako důvod bylo uvedeno to, že jak ČOV, tak i sousední Ostravsko-Karvinské doly (OKD) slouží výhradně jako technické vybavení pro město Frýdek-Místek a na základě navrhovaného privatizačního projektu Severomoravských vodovodů a kanalizací (SMVAK) a OKD město předpokládá, že bude vlastníkem zařízení a příslušných pozemků. V případě ČSAD bylo důvodem záměr rozšířit areál ČSAD na autobusové nádraží.

V této věci požádala obec o vyjádření právě těchto tří podniků. Jednalo se o ČSAD, a. s., Moravskoslezské teplárny, a.s. a Severomoravské vodovody a kanalizace, a. s.

- **ČSAD, a. s.** je společností, jejímž cílem je zajišťovat provoz veřejné silniční osobní, autobusové a nákladní dopravy. Městská doprava, jenž je součástí dopravy osobní, byla a stále je uskutečňována na území celého okresu Frýdek-Místek, i nadále lze předpokládat, že nebude sloužit jen jako technické vybavení pro město. Vzhledem k tak rozsáhlému působení bylo dle zástupců ČSAD, a. s. nepodstatné, zda daná provozovna společnosti bude katastrálně zařazena do obce Sviadnov či Frýdek-Místek,
- **Severomoravské vodovody a kanalizace, a. s.** se podle svého názoru necítily dostatečně kompetentní vyjadřovat se k územně právním sporům obce. Provoz čistírny odpadních vod sice slouží převážně pro město a v něm umístěné průmyslové podniky, nicméně je na ni napojen také pivovar Nošovice, obec Dobrá a během 17 let měly být napojeny další obce, proto podobně jako u ČSAD není důležité, na kterém katastrálním území čistírna odpadních vod leží či bude ležet,
- **Moravskoslezské teplárny, a. s. – Výtopna Frýdek-Místek** – vyjádřením tehdejšího ředitele bylo řečeno, že teplárna nebude nikdy sloužit pouze jako technické vybavení pro město Frýdek-Místek, ale také pro jeho přilehlé části. Obec Sviadnov je jednou z těch obcí, na jejichž území je koncentrována vysoká míra průmyslu, což se může negativně projevit na životním prostředí. Proto by nebylo seriózní, aby jakékoliv náhrady, které by mohly zmírnit případné škodlivé dopady na životní prostředí, šly mimo danou obec. Důležitým byl také argument, že v době založení výtopny, spadalo území, na kterém stojí, do katastrálního území samostatné obce Sviadnov.

I když tedy pro tyto podniky nebylo rozhodující, zda budou patřit do katastrálního území obce, či města, uskutečnilo město jednostranné sepsání protokolu o místním šetření hranice mezi k. ú. Sviadnov a Frýdek a k. ú. Místek – Sviadnov bez toho, aby byli přizváni vlastníci, nájemci a zástupci orgánů a organizací, jejichž zájmy mohou být dotčeny. Město si dobře uvědomovalo, že vzdálenost mezi Sviadnovem a MVČR je dost velká, na to, aby poznali, jaké procesy zde probíhají a začalo realizovat svůj úmysl zmenšit jeho katastrální území a současně odejmout další část (viz předchozí kap.) asi 50 ha historického území.

Všecké existující důkazy nesouhlasu s postupem narušit území vznikající obce byly před MVČR účelně zamlčovány. Naposled se jednalo o petici občanů, v níž občané vyjádřili svůj nesouhlas s novým navrhovaným rozdělením území.

Všechny tyto procesy znamenaly impuls pro zastupitele obce Sviadnov, kteří se snažili zachovat původní hranice katastrálního území. Také podali odvolání proti změně hranic obce, které bylo předáno k posouzení Rozkladové komisi ministra vnitra ČR.

Jako důvody určené k přezkoumání rozhodnutí byly uvedeny:

- účastníkem řízení jsou všichni, jejichž práva a právem chráněné zájmy mohou být dotčeny, patří sem tedy i podniky, které jsou a byly umístěny do katastru Sviadnova a měly by být vyčleněny do katastru Místku, protože změna území se jich výrazně dotýká, nicméně neměly možnost se vyjádřit ke změnám hranic,
- za účastníka měl být považován také přípravný výbor a občané obce, kteří v již zmíněném referendu žádali, aby územní celistvost nebyla měněna a stávající hranice byly ponechány,
- také bylo řečeno, že občané sice byli seznámeni s možnými změnami hranice, ale není uvedeno, že s těmito změnami nesouhlasili,
- změny katastrálního území jsou spojeny i s uvedenými technickými zařízeními, nezbytnými pro chod města a jejich cílem je mimo jiné i bráněno vzniku konfliktních situací. Tato zařízení však neslouží pouze městu, ale širšímu regionu a jejich vyjmutí z původních historických hranic konflikty spíše podporuje – důsledky činností podniků nese obvykle životní prostředí obce a ve velké míře působí na zdraví a život jejich občanů, ovšem poplatky za škodlivé působení plynou do rozpočtu města Frýdek-Místek,
- dle tehdejších směrnic Českého úřadu geodetického a kartografického se měli jednání o změnách území zúčastnit i zaměstnanci příslušného střediska geodézie a zástupci dotčené obce, k čemuž ale nedošlo. Řízení proběhlo jak bez účasti zástupců střediska geodézie, tak bez účasti přípravného výboru obce a to pouze na základě požadavku Městského úřadu Frýdek-Místek na dílčí změnu hranic,
- při rozdělování obce se mělo podle orgánu geodézie přihlídnout k původní hranici obce, požadavek ale nebyl splněn a Ministerstvo vnitra ČR o tom nebylo informováno. V našem případě byla hranice stanovena v rozporu s historickou

hranicí, která byla vytvořena v roce 1975¹⁰ přičleněním Sviadnova k Frýdku-Místku. Situaci znázorňovala i mapa, která jasně dokazovala, že došlo k násilnému „vytrhnutí“ území a to jak z historické hranice, tak z hranice přírodní, která byla tvořena řekou Ostravicí.

Na základě těchto důvodů bylo řízení přezkoumáno, nicméně spory ohledně katastrálního území se mezi účastníky vedly dál. V roce 1994 bylo řízení Katastrálním úřadem ve Frýdku-Místku dokonce přerušeno a to z důvodu chybějící části dokumentace, důležité k vyřknutí rozhodnutí. Po jejich dodání na Katastrální úřad bylo řízení opět obnoveno.

Až v roce 1999 podal starosta obce Sviadnov žádost na Městský úřad ve věci dořešení sporného území v katastrálním území obce. Žádost obsahovala zdůvodnění účelnosti dořešení územního sporu. To bylo tvořeno pěti hledisky:

- 1) hledisko časové - bylo skutečně prokázáno, že čistírna odpadních vod neslouží výhradně městu F-M a město není ani vlastníkem Moravskoslezských tepláren a ČOV, ani jejich pozemků. Tímto argumentem byla v roce 1992 zdůvodňována změna katastrálního území. Stejně tak nebyl uskutečněn záměr města vybudovat autobusové nádraží na území ČSAD,
- 2) hledisko správní – pověřeným úřadem obce je Městský úřad Frýdek-Místek, který je zároveň také stavebním úřadem vydávajícím i pro zmíněné organizace územní rozhodnutí a stavební povolení. Jelikož jsou ve správních orgánech těchto organizací umístěných na území města i zastupitelé a město má určitý podíl na akcích v těchto podnicích, vytváří se zde prostor pro prosazování zájmů občanů města a zároveň proti zájmům obce Sviadnov,
- 3) hledisko geografické – hranice mezi obcí a městem jsou přirozené, je tvořena mezi Frýdkem a Sviadnovem řekou Ostravicí, mezi Sviadnovem a Místkem vodním kanálem spojujícím přehradu Olešnou s Ostravicí,
- 4) hledisko ekologické – změnou hranice se nezmění situování dotčených organizací a neklesne tedy ani hluchnost v obci způsobená dopravní obsluhností a výrobní činností,

¹⁰ Hranice obce byla vytvořena v roce 1975 a tak platila až do doby vyhlášení samostatnosti obce – do roku 1992.

- 5) hledisko politické – zachování původní hranice shodné s hranicí z doby před přičleněním obce Sviadnov k městu Frýdek-Místek vytvoří bezproblémové vztahy mezi samosprávnými orgány obou účastníků.

Pár dnů na to obdrželo zastupitelstvo obce vyjádření tehdejšího přednosty Okresního úřadu Frýdek-Místek. Rozhodnutí bylo následující:

„Okresní úřad Frýdek-Místek nemá k navržené změně hranic města Frýdek-Místek a obce Sviadnov námitek a považuje dořešení této sporné záležitosti za velmi vhodné.“

29. 6. 1999 se konalo 6. zasedání Městského zastupitelstva ve Frýdku-Místku, na kterém byla projednána žádost starosty obce Sviadnov o dořešení sporného území vymezeného organizacemi Výtopna – Moravskoslezské teplárny, a. s., Čistírna odpadních vod Severomoravských vodovodů a kanalizací, a. s. a ČSAD Frýdek-Místek, a. s. Následně schválilo hranice mezi oběma účastníky a to v hranicích katastrálních území platných do oddělení části Sviadnov od města Frýdku-Místku.

Tímto byla vyřešena nejasná situace ohledně hranice mezi obcí a městem, která se mezi nimi táhla od osamostatnění obce, tedy od roku 1992. Od roku 1999 lze říci, že jak sídla ČSAD, Výtopny, tak i ČOV stojí již jednoznačně na území obce Sviadnov.

4 Správa obce

I přesto, že se Sviadnov stal samostatnou obcí, bylo a stále je otázkou, jak dalece tato samostatnost zasahuje. Od roku 1992 se obec neustále rozvíjí, zvyšuje se počet obyvatel, s tím úzce souvisí i růst počtu obytných rodinných domů, jejich výstavba, počet firem na jejím území atd. Zde vyvstává problém, jak pro všechny občany zabezpečit veškeré služby v odpovídající kvalitě a množství. Dle prvního pohledu se jeví obec jako samostatná, ovšem při bližším zkoumání se dá poznat, že je v mnoha věcech závislá na statutárním městě. Velkou roli tady hraje fakt, že obec je s městem, jehož byla v minulosti součástí, spojena stavebně, jak dokazuje příloha č. 2, resp. příloha č. 3. Ovšem ne vždy byla ta samá situace. Na mapě v příloze č. 4 lze spatřit, že Sviadnov byl od svého vzniku ve 14. století od města oddělen. Dnes se již nejedná o obec stojící samostatně uprostřed polí, ale naopak přechází plynule z města na obec a právě zde se objevuje důkaz pro to, že je Sviadnov v nemalé míře navázaný na chod města, jeho institucí a zařízení. Jde tedy o typickou předměstskou obec.

Tento jev lze spatřit i v dojížděcí a vyjížděcí za prací. Pro srovnání byly vybrány obce Sviadnov, Staré Město a statutární město F-M. Jako obce dojížděčky byly vybrány ty obce, které se svým počtem dojíždějícího obyvatelstva řadily k těm nejvyšším. Počet vyjíždějících pracovníků je zaznamenán v tabulkách č. 4.1, 4.2 a 4.3. Údaje pochází ze SLDB z roku 2001.

Podle mého očekávání tvořil právě F-M město, do kterého vyjíždí nejvyšší část zaměstnaného obyvatelstva z obce Sviadnov za prací. Tito obyvatelé představovali téměř polovinu z celkového počtu vyjíždějících pracujících. „Velká“ Ostrava se umístila v pořadí až jako druhá. Občané Sviadnova vyjížděli nejčastěji vykonávat práci v oblasti průmyslu, obchodu a školství, nejméně pak v oblasti zemědělství.

Tab. č. 4.1 Počet ekonomicky aktivních vyjíždějících ze Sviadnova

Obec dojížděčky	Počet vyjíždějících	Z toho počet žen	Počet vyjíždějících v %
Frýdek-Místek	200	106	48,8
Frýdlant n. Ostravicí	12	6	2,9
Ostrava	79	26	19,3
Paskov	26	11	6,3
Staříč	32	6	7,8
Ostatní obce	61	29	14,9
CELKEM	410	184	100

Zdroj: ČSÚ. <http://www.ostrava.czso.cz>, vlastní zpracování. Pozn. celkem ekonomicky aktivních 640 obyvatel.

Z F-M vyjížděla nejvyšší zaměstnaná část ekonomicky aktivního obyvatelstva do Ostravy, tvořila téměř 27 % z celkového počtu vyjíždějících obyvatel. Většina z nich byla taktéž zaměstnána v průmyslu a obchodu. Druhou největší položkou byla obec Staříč s celkovým počtem vyjíždějícího obyvatelstva 13,1 %. Obec Sviadnov se pak umístila na místě 4. s celkovým počtem 659 vyjíždějících, vyjádřeno v procentech 7,1 obyvatel.

Tab. č. 4.2 Počet ekonomicky aktivních vyjíždějících z Frýdku-Místku

Obec dojížd'ky	Počet vyjíždějících	Z toho počet žen	Počet vyjíždějících v %
Ostrava	2 469	687	26,6
Paskov	760	199	8,2
Staré Město	232	72	2,5
Staříč	1 215	112	13,1
Sviadnov	659	257	7,1
Ostatní obce	3 955	1 326	42,5
CELKEM	9 290	2 653	100

Zdroj: ČSÚ. <http://www.ostrava.czso.cz>, vlastní zpracování. Pozn. Celkem ekonomicky aktivních 31 175 obyvatel.

Ze Starého Města, které má velmi podobné postavení jako Sviadnov, vyjížděla také převážná část zaměstnaných občanů do F-M, procentuálně vyjádřeno až 54,6 %, tedy víc než polovina celkových vyjíždějících obyvatel. Stejně jako u předchozího F-M a Sviadnova pracovali zejména v průmyslu.

Tab. č. 4.3 Počet ekonomicky aktivních vyjíždějících ze Starého Města

Obec dojížd'ky	Počet vyjíždějících	Z toho počet žen	Počet vyjíždějících v %
Baška	10	3	2,7
Frýdek-Místek	206	120	54,6
Ostrava	63	17	16,7
Paskov	13	2	3,4
Ostatní obce	85	29	22,6
CELKEM	377	25	100

Zdroj: ČSÚ. <http://www.ostrava.czso.cz>, vlastní zpracování. Pozn. Celkem ekonomicky aktivních 555 obyvatel.

Všechny tyto obce jsou tedy svým způsobem provázány - vzhledem k vyjížděci za prací. Objevuje se zde nejen závislost obcí na statutárním městě, ale také závislost statutárního města na okolních obcích. Co se týče počtu žen vyjíždějících do zaměstnání, lze jen konstatovat, že i zde se projevuje jejich menšina ovšem s výjimkou Sviadnova, kde ženy tvořily téměř polovinu vyjíždějícího obyvatelstva. Zřetelně se zde tedy objevila skutečnost, že

Sviadnov není až tak úplně samostatný a nezávislý jak by se na první pohled mohlo zdát.

4.1 Funkce obce Sviadnov

Veškeré funkce, které obec vykonává, mají společný cíl – tedy sloužit k uspokojení potřeb všech jejích občanů. Standart těchto funkcí ve většině případů odpovídá jednak zkušenostem zaměstnanců a pracovníků, kteří mají napomáhat tyto služby uspokojit, v nemalé míře záleží také na finančních možnostech obce.

Funkce obce spočívají v její vybavenosti, proto budu blíže analyzovat, jaké zařízení se v obci nachází, jaké ji naopak chybí. Zaměřím se především na oblasti pro občany velmi důležité – zdravotní služby, školství, poštovní služby, obchod, doprava, zabezpečení dodávky vody, plynu, elektřiny, zda je v obci zřízena obecní policie atd.

Obecní úřad v obci má své sídlo v budově, kam občané chodí vyřizovat nejrůznější záležitosti spojené s jejich bydlením v obci. Veškeré tyto činnosti se vyřizují jen v jediné budově, která byla v roce 2003 rekonstruována a přistavěna další část, ve které se nyní nacházejí kanceláře zaměstnanců a zasedací místnost. V budově obecního úřadu se nachází také obecní knihovna, kterou navštěvují čtenáři zejména ve věku do 15 let a pak čtenáři nad 60 let. Zavedený má také internet, který je ovšem přístupný za drobný poplatek.

Obec se podílí i na školní výchově dětí. Má svou mateřskou školu s kapacitou 50 dětí (dále MŠ) a základní školu (ZŠ), přičemž MŠ spadá právě pod správu ZŠ. ZŠ v obci funguje od svého založení v roce 1867, dnes jako příspěvková organizace. Do roku 1998 docházeli žáci do ZŠ Sviadnov pouze do 4. třídy, teprve od začátku školního roku 1998, na základě jakéhosi „hlasování rodičů“ a žáků došlo k tomu, že se docházka posunula na 5 tříd. Po dokončení 5. třídy žáci musí dojíždět do škol v jiných městech (většinou se jedná o školy v Místku), pro starší žáky škola nemá další kapacity. Součástí této příspěvkové organizace je také školní družina a školní jídelna.

Občané mají dále k dispozici poštu, která byla v obci zřízena roku 1905. Pro mnohé ale může být problémem její otevírací doba. Pošta je otevřena pouze přes týden a to od 8.00 do 11.00 a pak od 13.00 do 16.00 hodin. V jiný čas a v sobotu je otevřeno jen na poště ve Frýdku a Místku.

Policie v obci nebyla nikdy zřízena. Pouze po 2. světové válce byl v obci přítomen obecní strážník a pak příslušník Státní národní bezpečnosti. Oba měli své sídlo na obecním

úřadě. Funkce příslušníka SNB trvala do 90. let minulého století, ale jednalo se spíš o funkci bez důležitého opodstatnění. Od začátku 90. let v obci žádná podobná služba veřejnosti nebyla. Vždy, když bylo třeba účasti příslušníka Policie ČR, či Městské policie, spoléhalo se na policii, jež má sídlo ve F-M. Malá změna nastala v dubnu roku 2009, kdy v rámci prevence kriminality obec zajistila možnost přímého styku občanů s policisty PČR na základě spolupráce s obvodním oddělením Policie F-M. Policista, jemuž byl přidělen obvod obce Sviadnov, přichází na obecní úřad vždy v sudé týdny ve středu od 14.00 do 15.00 hod. Občané tuto službu využívají spíš hypoteticky – občas se přijdou zeptat na určitou situaci, vážnější záležitosti si řeší sami na Okresním ředitelství PČR ve Frýdku-Místku. Obec na tuto službu nedoplácí žádné finanční prostředky, vše probíhá jen na základě písemné smlouvy sepsané mezi obcí a obvodním oddělením PČR.

Profesionální hasičský záchranný sbor v obci zřízen nikdy nebyl. Nacházel se zde pouze sbor dobrovolných hasičů. Na začátku 90. let byl tento sbor zrušen a od té doby v obci nejsou žádné podobné formy záchranného sboru. V současné době v případě potřeby přijíždějí hasiči z územního odboru F-M.

Zejména pro starší občany je velmi důležité sledovat jejich zdravotní stav. V obci však nefunguje žádné zdravotní středisko. Veškeré zdravotní potřeby si tak musí občané zabezpečit sami – velmi často navštěvují Polikliniku v Místku, kde má své sídlo praktický lékař, k němuž chodí většina obyvatel a nemocníci ve Frýdku. Občané, dříve pracující v oblasti hutnictví navštěvují zařízení v nedalekých Válcovnách, části Frýdku, označované jako Lipina, nebo také v sousední vesnici Staříč. Stejně tak pro zdravotnické potřeby a léky musí občané jezdit do města, v obci se nenachází žádná lékárna ani prodejna těchto potřeb.

V roce 2004 byla v centru obce zahájena výstavba Domu s pečovatelskou službou, který je v majetku obce a funguje na principu nájemních bytů. V polovině září roku 2004 byl DPS otevřen a všech 35 bytových jednotek bylo obsazeno. Vybudován byl v rámci spolupráce Dobrovolného svazku obcí Olešná, který tvoří 4 obce – Sviadnov, Staříč, Paskov a Žabeň. Společně se podílely na výstavbě DPS – především co se týká finanční stránky. Na základě podílu na financích pak dostaly byty, které mohly obsazovat občany ze svých obcí. Staříč tak získal 2 byty, Paskov 8, Žabeň nechtěla žádný byt. Dnes funguje přidělování bytů na základě podání žádosti na obecním úřadě, sociálně zdravotní komise tuto žádost posoudí a doporučí radě obce vhodné kandidáty pro získání bytu podle potřeby. Splněny ovšem musí být splněny 3 podmínky a to, že uchazeč musí být soběstačný, což je potvrzeno lékařem, musí být

pobíratelem starobního důchodu a být tedy důchodcem. S žadatelem o byt je uzavřena nájemní smlouva, nájem je stanoven jako násobek ceny za m² a výměrou daného bytu. Byty svou rozlohou mají od 32 – 55 m². Cena za m² je 34 Kč.

O byty je v současné době velký zájem, ačkoliv to obec zpočátku nepředpokládala. Žádosti mohou podat i občané z celé ČR, ovšem vždy se posuzuje jejich potřebnost, samozřejmě přednost mají občané Sviadnova. Nájemníci mají k dispozici 2 zdravotní sestřičky - pečovatelky, prádelnu, společenskou místnost, mají zajištěny obědy, nákupy i zájmové kroužky. Obec Sviadnov má také uzavřeny smlouvy se sousedním Frýdkem-Místkem a Brušperkem, na základě nichž mohou být obyvatelé Sviadnova umístěni v jejich domovech pro důchodce. Pro starší občany funguje v obci také spolek Klub seniorů. V jeho rámci jsou pořádány nejrůznější exkurze, výlety a návštěvy po celé ČR i po sousedních státech.

V roce 1885 byl pár metrů od nynějšího obecního úřadu založen obecní hřbitov (v současnosti se zde nachází okolo 624 hrobů a urnový háj). O dva roky později byla vedle hřbitova vystavěna kaple sv. Jana Nepomuckého, která patří do farnosti místecké - církve římskokatolické. V roce 1997 byla kaple rekonstruována, při této příležitosti byl v báni věže nalezen památný úpis z roku 1887, který podrobně popisoval způsob založení obecního hřbitova a stavbu římskokatolické kaple. Dnes v kapli probíhají mše, pohřby a o svátcích také kulturní akce, pořádané žáky a učiteli ZŠ. Mše, v ní probíhající, se konají každé úterý a neděli a účastní se jich především občané obce Sviadnov. Svatební, popř. jiné církevní obřady se konají většinou v kostele svatého Jana a Pavla v Místku a v Bazilice navštívení Panny Marie ve Frýdku.

V oblasti dopravní obslužnosti je obec poměrně dobře zabezpečena. Obcí projíždí na hlavní komunikaci městská hromadná doprava F-M, která ve svém směru jede do Frýdku nebo naopak do Místku a je využívána žáky základních a středních škol, pracujícím obyvatelstvem a důchodci. Autobusové zastávky MHD jsou ve Sviadnově tři – dá se říci na začátku obce, ve středu a na jejím konci, bohužel na dvou z nich se občané nemají kam schovat, jsou to zastávky jen s jízdním řádem, bez přístřeší. MHD jezdí do F-M jednou za hodinu, stejné je to i zpět z města do vesnice, za den tedy jede v obou směrech MHD celkem 48 krát. Tuto službu má Sviadnov zajištěnou na základě smlouvy s Magistrátem města F-M jako jediná obec v okrese. Ročně na ni musí vynaložit okolo 650 000 Kč.

Dále v obci zastavují i dálkové autobusy, kterými se občané mohou dostat do nedaleké Ostravy, do Rožnova pod Radhoštěm či na Slovensko. Zastávky pro linkové trasy jsou dvě – z toho jedna je také již zmíněnou zastávkou v centru obce. Frekvence spojů linkových autobusů je zhruba dva autobusy za hodinu mezi Ostravou a Místkem. Kromě autobusové dopravy mohou občané také využívat dopravu železniční. Obec sice nemá svou železniční stanici, ale v části F-M zvané Lískovec je stanice Lískovec u Frýdku, je to přibližně čtvrt hodiny chůze od centra obce a to podél cyklostezky a přes jeden ze dvou železných mostů, které vedou přes řeku. V blízkosti se nachází i zastávka autobusů. Pro občany tedy není žádný problém se tam dostat. Přes týden je vlakové spojení využíváno víc směrem na Ostravu, přičemž velké procento tvoří studenti vysokých škol a také ekonomicky aktivní občané zaměstnaní v těžkém ostravském průmyslu. O víkendech je tato doprava vytížena spíš opačným směrem - tedy do hor.

Vlastníci automobilů, popř. motocyklů, mohou využívat jednak místní komunikaci, která je vlastněna Moravskoslezským krajem a jednak rychlostní silnici R/56 Ostrava-Místek, kterou vlastní Česká republika. S rychlostní silnicí souvisí problém, který vznikl při zavedení dálničního poplatku na části této komunikace směrem na Ostravu. Jak se dalo očekávat, řada řidičů proto, aby se vyhnula placení poplatku, využívá místo silnice právě místní komunikaci vedoucí přes obec Sviadnov k tomu, aby se dopravila do sousedních obcí jako je Žabeň, Paskov, Vratimov, Ostrava atd. Do okolních míst je silniční spojení zajištěno většinou silnicemi 2. a 3. třídy.

Z hlediska inženýrských sítí je obec vcelku zabezpečena. Od roku 1922 je v obci zavedena elektřina, v současnosti je zapojena v 398 popisných číslech, což tvoří 99 % celkového počtu domů a bytů.¹¹ Roku 1951 byla založena první část vodovodního potrubí, v současnosti je zapojeno 399 popisných čísel (99 % z celkového počtu). V roce 1993 byla zahájena stavba plynovodu, dnes je zapojeno 211 popisných čísel (53 % z celkového počtu). Roku 1994 zahájena výstavba kanalizačního řádu. Kanalizace je napojena na Čistírnu odpadních vod, přímo umístěnou na okraji obce. Dnes je zapojeno 218 popisných čísel (55 %). Teplovod je zaveden v 9 popisných číslech (2 %). Telefonní pevnou linku má dnes ještě zapojeno 251 popisných čísel (63 %). Obec má celkem 200 bodů veřejného osvětlení, avšak v souvislosti s výstavbou nových domů a tedy budováním nové infrastruktury a místních komunikací se předpokládá jejich další nárůst.

¹¹ Celkem je v obci 426 popisných čísel.

Co se týče kulturního a sportovního vyžití, dá se říct, že v této oblasti Sviadnov výrazně zaostává. Vzhledem k jeho umístění a velikosti to není neobvyklý jev. Za většinou těchto aktivit se občané musí přesunout do města. V obci se nachází školní hřiště, které slouží výhradně pro potřeby školy a jejich žáků – párkrát za rok zde probíhá také „olympiáda“ starších občanů obce. Dále se v obci nachází tělocvična Tělovýchovné jednoty Sviadnov spolu s hřištěm, které využívají především hráči nohejbalu. Pod kopcem zvaným Štandl má sídlo Jezdecký klub Sviadnov, kam se chodí učit jezdit na koni a starat se o ně především mládež z města. Podél řeky vede cyklistická stezka, která vede do Frýdlantu nad Ostravicí a může také sloužit jako kratší „in-line“ dráha. Za kulturním životem musí občané taktéž do města. Vzhledem k tomu, že v obci od svého narození žijí, vidím tyto dvě oblasti jako velmi zanedbané.

Pro občany je bezpochyby důležité, aby si měli kde koupit základní potraviny. V obci se nachází dvě prodejny se smíšeným zbožím, jedna cukrárna a řeznictví. Nicméně v dnešní době hypermarketů, supermarketů, obchodních center atp., slouží tyto malé obchůdky občanům především k obstarání nejzákladnějších potravin jako chléb či máslo, pokud je zapomněli zakoupit při „velkém nákupu.“ Většina obyvatel si nakoupí ve velkých obchodech, kde je zboží často i levnější. Netýká se to ovšem pouze těch mladších ročníků, naopak i starší občané často vyjíždějí právě MHD do F-M, kde si mohou nakoupit v obchodních domech Tesco, Albert, Kaufland, Interspar, Penny Market, Lidl, Billa a dále také v nepotravinových řetězcích jako je Baumax, či obchodech s elektronikou. Jejich další výhodou je v tom, že mají otevřeno i přes víkendy a o svátcích.

Nachází se zde také bistro a poměrně známá restaurace Ondráš – Obecní dům, která byla v letech 2003 a 2004 rekonstruována, čímž významně stoupla její popularita. Ceny zde nejsou nejnižší, i přesto si však restaurace našla své zákazníky, kteří ji pravidelně navštěvují.

V obci se nenachází žádný obchod s oděvy či obuví, tyto potřeby si musí občané obstarat přímo ve F-M či v blízké Ostravě. V obci se nachází několik výrobních i nevýrobních podniků a provozoven a také provozovny se službami.

Na uvedených funkcích/vybavenosti obce lze jasně vidět, že Sviadnov je samostatný pouze formálně. V mnoha věcech je i od doby své „samostatnosti“ závislý na sousedním statutárním městě. I přesto ale Sviadnov není jen „klasická“ předměstská obec jednostranně orientovaná na městské centrum, funguje to i naopak, zejména vzhledem k jejím pracovním

příležitostí, jenž se objevují v těžkém průmyslu (příkladem mohou být Hutní Montáže). Příklad jezdeckého klubu také ukazuje, že se může v některých segmentech podílet i na službách pro celou aglomeraci F-M. Chce to mj. podnikatelskou aktivitu.

4.2 Komunální volby do zastupitelstva obce Sviadnov

V roce 1990 proběhly první demokratické volby do obecních/městských zastupitelstev. Ovšem nikdo ze Sviadnova v zastupitelstvu města Frýdek-Místek zvolen nebyl.

Rokem 1992 se obec Sviadnov osamostatnila od Frýdku-Místku, jak již bylo zmíněno výše. Dne 29. února 1992 proto proběhly i první komunální volby, při kterých měli občané obce zvolit své zástupce do obecního zastupitelstva pro následující volební období. Zastupitelstvu byl vzhledem k počtu obyvatel stanoven počet členů na 15, mandát tedy získalo 15 zvolených kandidátů – z nich 9 získalo Sdružení nezávislých kandidátů a 6 získalo Hnutí za samosprávnou demokracii pro Moravu a Slezsko. Ze členů zastupitelstva byl na prvním zasedání zvolen i starosta obce Ing. Jaromír Nevlud, který se na tomto místě držel do roku 2002, kdy byl na základě nejvyššího počtu hlasů zvolen starosta nový. V roce 1992 se voleb zúčastnilo 708 občanů z celkově registrovaných 892 voličů (79,2 %).

Tab. č. 4.4 Rozdělení mandátů v obci Sviadnov v roce 1992

Politická strana	Hlasy	Mandát
Sdružení nezávislých kandidátů	5 515	9
HSD pro Moravu a Slezsko	3 811	6

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

V roce 1994 se konaly 2. komunální volby za účasti 77,7 % voličů. V uplynulých dvou letech se změnil jak počet voličů, tak politické strany - nově přibýly Českomoravská strana středu místo HSD-SMS a Komunistická strana Čech a Moravy. Voleb se zúčastnilo 734 voličů. Naprostou většinu hlasů získalo Sdružení nezávislých kandidátů, které získalo 11 mandátů a své postavení si udrželo i následující volební období.

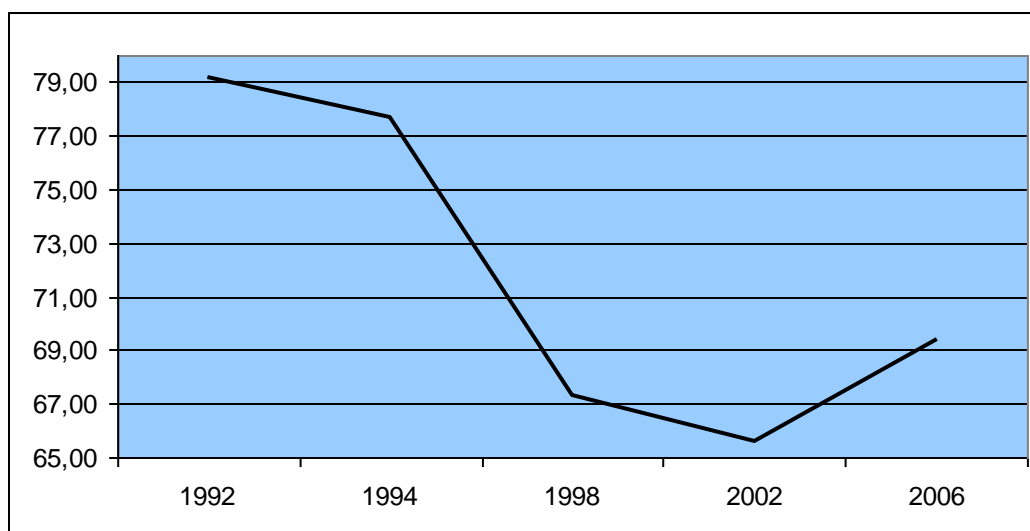
Tab. č. 4.5 Rozdělení mandátů v obci Sviadnov v roce 1994

Politická strana	Hlasy		Mandát
	absolutně	v %	
Sdružení nezávislých kandidátů	7 405	75,9	11
Českomoravská strana středu	3 811	18,3	3
KSČM	575	5,9	1

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

V dalších volbách, v roce 1998, se skladba politických stran nezměnila. U 4. komunálních voleb v roce 2002 byly zaznamenány nové strany a to Nezávislí – Nezávislí za Sviadnov a Česká strana sociálně demokratická (ČSSD). Také byl zaznamenán výrazný pokles volební účasti a to oproti 1. komunálním volbám celkem o 13,6 %, přičemž největší propad jak je vidět v grafu spadá do období mezi rokem 1994 a 2002. Co bylo příčinou propadu není blíže známo, jistým důvodem, ale může být to, že první volby byly ve středu pozornosti větší části obyvatelstva právě proto, že byly novým prvkem, s postupem času však zevšeobecněly a lidé se o ně přestali zajímat. V roce 2002 účast u voleb mírně vzrostla na 69,42 %. Jednalo se o období, kdy ČR vstoupila do Evropské unie a dá se říci, že právě tento krok byl určujícím prvkem zvýšení volební účasti a to nejen v obci, ale v celé ČR. V roce 2002 byl zastupitelstvem obce zvolen z řad členů zastupitelstva nový starosta David Novák.

Graf č. 4.1 Volební účast obce za dobu její samostatnosti v letech 1992-2006

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

Při srovnání volební účasti obce Sviadnov, Moravskoslezského kraje s Českou republikou, je na tom o poznání lépe právě Sviadnov. Volební účast v jednotlivých letech je zobrazena v následující tabulce. Zatímco v MSK* a ČR dosahuje účast přes 50 % pouze v roce 1994, v obci se tato účast pohybuje v nadprůměrných číslech.

Tab. č. 4.6 Volební účast – srovnání Sviadnov, MSK* a ČR (v %)

Rok	Volební účast		
	Sviadnov	Moravskoslezský kraj	ČR
1994	77,66	59,56*	62,26
1998	67,33	37,13*	46,72
2002	65,57	39,32	45,51
2006	69,42	40,19	46,38

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování. * Daný rok Severomoravský kraj (SmK).

Na podzim roku 2006 proběhly zatím poslední komunální volby, pro obec Sviadnov byly již 5. v pořadí. Stále větší oblibě se těšili Nezávislí za Sviadnov, kteří získali 9 mandátů. Podrobnější složení zastupitelstva je znázorněno v tabulce č. 4.7.

Tab. č. 4.7 Aktuální složení zastupitelstva obce Sviadnov (počet žen)

Politická strana	Hlasy		Mandát
	absolutně	v %	
Sdružení nezávislých kandidátů	1 990	17,89	3
ČSSD	996	8,95	1
KSCM	684	6,15	1
Nezávislí za Sviadnov	5862 (5)	52,71	9
ODS	1 236	11,11	1

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

Dle věkového složení se objevovali členové zastupitelstva ve věku zejména od 40 let a výše, ovšem objevily se i výjimky. Pro zajímavost zmíním dva roky, které dá se říct, vybočovaly z normálu – byly jím rok 1992, kdy nejmladší členka zastupitelstva měla teprve 29 let a rok 2006, kdy se jednalo naopak o nejstaršího člena ve věku 70 let. Průměrný věk členů zastupitelstva se samozřejmě měnil, neboť se měnilo složení zastupitelstva, nicméně průměr se stále držel mezi 47,8 – 50 lety.

Z hlediska složení zastupitelstva podle pohlaví se zde, stejně jako i v jiných oblastech, objevuje převaha mužů. Zastoupení žen je stále v menšině, ačkoliv se jejich počet mírně zvyšuje. Za 17 let samostatnosti obce se počet zvýšil o 13,3 %, čemuž odpovídají 3 ženy. V současném volebním období zasedá v zastupitelstvu 5 žen. Z celkového počtu zastupitelů je to tedy 33 %.

Tab. č. 4.8 Vývoj počtu členů zastupitelstva podle politických stran za léta 1992-2006 (počet žen)

Politická strana	Rok				
	1992	1994	1998	2002	2006
HSD pro Moravu a Slezsko	6				
Sdružení nezávislých kandidátů	9	11(3)	10(2)	6(4)	3(1)
Českomoravská strana středu		3			
Komunistická strana Čech a Moravy		1	2	1	1
Česká strana sociálně demokratická			3(1)	2	1
Nezávislí - Nezávislí za Sviadnov				6	9(4)
Občanská demokratická strana					1
CELKEM	15	15(3)	15(3)	15(4)	15(5)

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

4.3 Orgány obce Sviadnov

Svou činnost zajišťuje obec prostřednictvím orgánů, které nerozhodují samy o sobě, ale prostřednictvím svých členů – fyzických osob. Komunikace a jednání mohou probíhat ústně či písemně, každé takové jednání musí být ale písemně podchyceno. Obec Sviadnov má stejně jako kterákoliv jiná obec ustanoveny orgány obce, pomocí kterých zabezpečuje základní činnosti pro plynulý chod obce.

Zastupitelstvo jako nejvyšší orgán obce má od založení obce stále stejný počet obyvatel – tedy 15. Mezi jeho členy patří starosta, místostarosta, členové rady a předsedové jednotlivých komisí a výborů. Na svých zasedáních rozhoduje o věcech patřících do samostatné působnosti obce, např. nabytí a převod nemovitostí, schvalování rozpočtu obce, rozpočtové změny atd.

Rada obce je pětičlenná a rozhoduje o záležitostech zákonem nevyhrazených zastupitelstvu, zejména o hospodaření obce na základě schváleného rozpočtu, řešení návrhů a podnětů členů zastupitelstva obce a občanů, nájemních smlouvách a dalších.

Starosta zastupuje a reprezentuje obec „navenek.“ Právě díky této funkci vstupuje do všech důležitých právních úkonů obce. Za dobu trvání samostatnosti obce je starosta v současnosti zvolen již pro páté volební období.

Zastupitelstvo zřídilo jako svůj pomocný a poradní orgán **výbory** a to finanční a kontrolní výbor, které plní úkoly kontrolního charakteru – tyto kontroly se přitom týkají plnění úkolů jak obecního zastupitelstva, rady obce i obecního úřadu.

Rada obce si také zřídila pomocné orgány a to **komise** (např. komise bytová, komise školství, komise pro kulturu a média). Celkem jich je 12 a plní úkoly uložené jednak radou a jednak vyvíjejí svou vlastní iniciativu. Předseda komise je zároveň členem zastupitelstva.

Jako **zaměstnanci obecního úřadu** jsou v pracovním poměru k obci samostatná finanční referentka, referentka, údržbáři a uklízeči, správce obecních lesů a správce hřbitova.

Dle zákona o obcích má obec vlastní majetek, se kterým musí hospodařit účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly, jenž vyplývají ze zákona. Stejně tak Sviadnov má ve svém vlastnictví movité i nemovité věci. Vlastní půdu v celkové výměře 74,89 ha, do této půdy se řadí orná půda, zahrady, trvalý travnatý porost, vodní plochy, zastavěné

plochy a nádvoří, ostatní plochy, lesní pozemky, jež zabírají polovinu z uvedené výměry. Ve svém vlastnictví má obec také plynárenské zařízení – středotlaké plynovody a přípojky v celkové délce 800,9 m a vybudovaný kanalizační a vodovodní řád na místních komunikacích, které jsou ovšem dočasně v nájmu SmVaK.

Z nemovitého majetku vlastní obec také budovy, sloužící převážně veřejnému zájmu. Jsou jimi: budova obecního úřadu, budova základní a mateřské školy, nájemní byty, dům s pečovatelskou službou, pošta atp. Budovy, lépe řečeno jednotlivé prostory těchto budov, jsou v současnosti v nájmu fyzických a právnických osob, jenž je využívají pro své soukromé účely (např. v nájemním době je umístěno kadeřnictví).

4.4 Hospodaření obce, problematika příjmů a výdajů

Důležitým ukazatelem fungování obce jsou příjmy a zejména výdaje obce v uplynulých letech. Rozpočty územních samosprávných celků jsou součástí všech veřejných rozpočtů, prostřednictvím nichž jsou zabezpečovány nejrůznější úkoly ekonomické povahy, díky kterým se podílejí na uspokojování potřeb občanů. Rozpočty jsou dle rozpočtové skladby rozlišovány na 4 hlediska třídění. Jedná se o hledisko odpovědnostní, druhové, odvětvové a konsolidační.

Z hlediska druhového se jedná o základní finanční operace, kdy každá z nich musí být začleněna do určité třídy.

Mezi nejvýznamnější skupinu **příjmů** patří příjmy daňové, které zahrnují svěřené (výlučné) daně, sdílené daně a místní a správní poplatky. Při srovnání dvou let – 2001 a 2008 z tabulek č. 4.9 a 4.10 je vidět, že se tyto příjmy zvýšily skoro dvojnásobně, v obou letech však představují nejvyšší zdroj příjmů. Důvodem jsou změny koeficientů daní a poplatků. Nejnižší příjmy v roce 2001 představovaly nedaňové příjmy, do kterých jsou začleněny poplatky za služby, příjmy z pronájmu majetku, výnosy z pokut atd. V roce 2008 už byly tyto příjmy druhou největší položkou, představovaly tehdy 21,13 % na celkových příjmech. V kapitálových příjmech i přijatých dotacích proběhly značné změny. Rozdělení příjmů a výdajů z druhového hlediska je znázorněno v příloze č. 5.

Tab. č. 4.9 Příjmy a výdaje obce Sviadnov dle druhového třídění v roce 2001

Příjmy			Výdaje		
	abs.	v %		abs.	v %
daňové příjmy	7 613 210	51,21	běžné výdaje	4 843 970	39,15
nedaňové příjmy	1 292 610	8,69	kapitálové výdaje	7 528 890	60,85
kapitálové příjmy	2 238 560	15,06			
přijaté dotace	3 723 320	25,04			
CELKEM	14 867 700	100	CELKEM	12 372 860	100

Zdroj: MFČR. www.mfcr.cz, vlastní zpracování.

Ve **výdajové stránce** převládaly v obou uvedených letech výdaje kapitálové – tedy ty, které obec používá k financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb, obvykle přesahují jednoleté rozpočtové období. V roce 2002 činily tyto výdaje celkem 60,85 % na celkových výdajích, v roce 2008 poklesly tyto výdaje o 5 %.

Kromě kapitálových výdajů se v rozpočtu objevují také běžné výdaje, které zahrnují běžné, pravidelně a každoročně se opakující potřeby nezbytné pro chod obce (např. výdaje na mzdy, neinvestiční nákupy, placené úroky).

Tab. č. 4.10 Příjmy a výdaje obce dle druhového třídění v roce 2008

Příjmy			Výdaje		
	abs.	v %		abs.	v %
daňové příjmy	13 726 170	76,13	běžné výdaje	9 729 740	44,84
nedaňové příjmy	3 809 840	21,13	kapitálové výdaje	11 969 440	55,16
kapitálové příjmy	172 650	0,96			
přijaté dotace	320 180	1,78			
CELKEM	18 028 840	100	CELKEM	21 699 180	100

Zdroj: MFČR. www.mfcr.cz, vlastní zpracování.

4.4.1 Výdaje na místní správu

Nyní se budu zabývat analýzou výdajů z hlediska odvětvového, které umožňuje určit, na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány (tzn. do jaké oblasti či odvětví veřejné správy finanční prostředky směřují). Dle odvětvového hlediska jsou pro místní správu nejdůležitější dva paragrafy a to:

- § 6112 – zastupitelstva obcí a
- § 6171 – činnost místní správy.

V prvním případě jde o činnost zastupitelských orgánů na úrovni měst a obcí, pokud je oddělitelná od ostatních výdajů místní správy, včetně odměn zastupitelům, druhý zahrnuje

správní činnosti místních orgánů a také společné činnosti pro místní správu a zastupitelský sbor, pokud je nelze oddělit.

V tabulkách č. 4.11 a 4.12 jsou obsaženy tyto výdaje od roku 2001 do roku 2008, pro srovnatelnost jsem přepočítala náklady na jednoho obyvatele a jednoho zastupitele za obec Sviadnov a statutární město Frýdek-Místek.

Dle výdajů § 6112 lze sledovat, že výdaje na činnost zastupitelstva neustále rostou a to u obou porovnávaných, ačkoliv u obce Sviadnov rostou tyto výdaje kolísavě. Výdaje statutárního města jsou 10 x vyšší než u obce, čemuž odpovídá jeho rozloha a počet obyvatel. Frýdek-Místek také vykonává státní správu v nejširším rozsahu, je tedy obcí s rozšířenou působností¹² a zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem.

Tab. č. 4.11 Výdaje na činnost zastupitelstva obcí dle § 6112 (v Kč)

Sviadnov				Frýdek-Místek			
Rok	§ 6112	Přepočet na 1 obyvatele	Přepočet na 1 zastupitele	Rok	§ 6112	Přepočet na 1 obyvatele	Přepočet na 1 zastupitele
2001	771 130	507,66	51 408,67	2001	3 909 920	65,38	97 748,00
2002	776 520	511,20	51 768,00	2002	4 035 140	67,47	100 878,50
2003	1 493 050	982,92	99 536,67	2003	4 903 290	81,99	122 582,25
2004	1 341 780	883,33	89 452,00	2004	5 277 880	88,25	131 947,00
2005	1 354 520	891,72	90 301,33	2005	5 626 150	94,07	140 653,75
2006	1 412 350	929,79	94 156,67	2006	5 924 370	99,06	148 109,25
2007	1 374 340	904,77	91 622,67	2007	8 215 980	137,37	205 399,50
2008	1 447 730	981,51	96 515,33	2008	10 490 260	175,40	262 256,50
Průměr	1 246 428	824,11	83 095,17	Průměr	6 047 874	101,12	151 196,84

Zdroj: MFČR. www.mfcr.cz, vlastní zpracování.

Po vzájemném srovnání obce se statutárním městem vyplývá, že malá obec má náklady na 1 obyvatele mnohem vyšší. Náklady obce Sviadnov jsou oproti Frýdku-Místku vyšší o 89,3 %. Je to logické potud, že F-M má 3x více členů zastupitelstva (45) než Sviadnov (15), ale 39x více obyvatel.

Zde se projevuje skutečnost, že i ve veřejné správě lze objevit zákony platné v obecné ekonomii. Pokud jsou činnosti konány masově – v tomto případě pro větší počet obyvatel, v konečném důsledku budou vždy efektivnější, než tytéž činnosti vykonávané v malém rozsahu – pro menší počet obyvatel. F-M vykonává státní správu v nejširším obsahu, Sviadnov pouze základní stupeň státní správy, i přesto má však v přepočtu na jednoho

¹² Správní obvod obce s rozšířenou působností vykonáván pro 36 obcí – viz příloha č. 6

obyvatele vyšší náklady než statutární město, které musí pro občany zabezpečit podstatně víc úkolů.

Výdaje na místní správu podle § 6171 – viz. tabulka č. 4.12 taktéž neustále narůstají. I zde jsou výdaje mnohonásobně vyšší u statutárního města než u obce, stejně i jeho výdaje narůstají více než v obci.

Tab. č. 4.12 Výdaje na činnost místní správy dle § 6171 (v Kč)

Sviadnov			Frýdek-Místek		
Rok	§ 6171	Přepočet na 1 obyvatele	Rok	§ 6171	Přepočet na 1 obyvatele
2001	1 390 670	915,52	2001	71 928 080	1 202,67
2002	1 799 510	1 184,67	2002	85 078 250	1 422,55
2003	1 802 710	1 186,77	2003	158 233 190	2 645,73
2004	1 798 550	1 184,04	2004	144 136 640	2 410,03
2005	1 965 090	1 293,67	2005	127 225 870	2 127,27
2006	2 194 330	1 444,59	2006	145 905 600	2 439,61
2007	2 190 030	1 441,76	2007	168 774 860	2 821,99
2008	2 071 050	1 363,43	2008	166 562 070	2 784,99
Průměr	1 901 493	1 251,81	Průměr	133 480 570	2 231,86

Zdroj: MFČR. www.mfcr.cz, vlastní zpracování.

Pokud obě položky nákladů na správu sečteme (viz následující tabulka) zjistíme, že v přepočtu na 1 bydlícího obyvatele se příliš neliší.

Tab. č. 4.13 Součet nákladů na veřejnou správu (v Kč)

Rok	Sviadnov		Frýdek-Místek	
	celkem § 6112 + § 6171	přepočet na 1 obyvatele	celkem § 6112 + § 6171	přepočet na 1 obyvatele
2001	2 161 800	1 423	75 838 000	1 268
2002	2 576 030	1 696	89 113 390	1 490
2003	3 295 760	2 170	163 136 480	2 728
2004	3 140 330	2 067	149 414 520	2 498
2005	3 319 610	2 185	132 852 020	2 221
2006	3 606 680	2 374	151 829 970	2 539
2007	3 564 370	2 347	176 990 840	2 959
2008	3 518 780	2 317	177 052 330	2 960
CELKEM	25 183 360	16 579	1 116 227 550	18 664

Zdroj: MFČR. www.mfcr.cz, vlastní zpracování.

Musíme si ale uvědomit, že F-M vykonává státní správu v nejširším obsahu, Sviadnov pouze základní stupeň státní správy. Navíc F-M vykonává tyto finančně náročné správní činnosti i pro široké okolí, vč. Sviadnova). Ve výsledku lze odhadnout, že správa města – v přepočtu na 1 obyvatele je zřejmě levnější než u Sviadnova.

5 Návrhy a doporučení

Obsahem následujících podkapitol jsou návrhy a doporučení možné správy obce Sviadnov. K tomu, abych mohla navrhnout případné alternativy, bylo třeba analyzovat současný stav správy, o němž jsem se pokusila v předchozích kapitolách.

5.1 Zhodnocení správy obce Sviadnov

Výhody současné správy obce vidím zejména v tom, že si Sviadnov sám může rozhodovat o svých záležitostech bez toho, aby je musel s někým nutně prodiskutovat. Limitem se zde mohou ovšem jevit finanční možnosti obce, i když ty by mohly být při větších investičních akcích vyřešeny v rámci spolupráce DSO Olešná, příkladem může být stavba Domu s pečovatelskou službou, na jejímž financování a tedy výstavbě se podílely všechny členské obce. Na území Sviadnova už nejsou ani umístěny průmyslové podniky jak tomu bylo v době, kdy Sviadnov byl součástí F-M.

I když se v současnosti objevují vyšší náklady na správu, prozatím obec vykonávala své úkoly, ať již ty, které jí jsou uloženy zákonem, či ty, které si stanovila sama, bez problémů. Na začátku roku 2002 byla zřízena politická strana Nezávislí za Sviadnov, která se od svého vzniku zasloužila o mnoho uskutečněných akcí. Současně také můžu konstatovat, že správa obce je v současném stavu blíže občanům, než by tomu bylo v případě připojení k městu, kdyby se občané museli obracet na úředníky Magistrátu F-M. Malá obec zná lépe a řekla bych i detailněji problémy ve svém katastru než velké město. Tyto případné problémy by mohly být snáz řešitelné na menším území a pro menší počet lidí, než ve velkém.

Nevýhodou jsou tedy i již zmíněné vyšší náklady, které obci vznikají při jejím spravování. Druhou velkou nevýhodou je ztráta možnosti Sviadnova spolurozhodovat o věcech statutárního města, na nichž jsou obyvatelé obce zcela zainteresováni a závislí. V opačném případě – tedy při opětovné integraci by ale obci nikdo nezaručil, že v zastupitelstvu města bude mít své zastupitele, kteří by usilovali o rozvoj obce a aspoň spolurozhodovali o záležitostech významných pro Sviadnov. Integrací by se obec jako celek zbavila odpovědnosti pečovat o své území. Tento úkol by přešel na statutární město, které by s největší pravděpodobností dávalo přednost svým hlavním a nejlidnatějším částem a nově připojenou obec, popř. nově připojené obce, by upadly jaksi v zapomnění, časem by se z nich mohly dokonce stát tzv. ghetta.

Všechny mé návrhy budou vycházet ze situace, kdyby se obec sloučila a připojila zpět ke statutárnímu městu Frýdku-Místku tak, jak to bylo i v roce 1975. Tímto krokem by Sviadnov ztratil svou samostatnost a veškeré rozhodování o veřejných záležitostech by se přesunulo do „centra moci“ – zastupitelstva a Magistrátu F-M. Město by tak získalo další městskou část.¹³

Dle aktuálního zákona o obcích by připojení Sviadnova k F-M mohlo být uskutečněno za předpokladu, že spolu tyto dvě obce sousedí. Jelikož tento stav odpovídá i stavu skutečnému, připojení by nic nebránilo. Na základě rozhodnutí obou zastupitelstev by byla uzavřena dohoda o připojení. Při této příležitosti může být jednou z obcí podán návrh na konání místního referenda, v takovém případě musí být k uzavření dohody přiloženo rozhodnutí místního referenda a vše se musí oznámit krajskému úřadu. Je velmi pravděpodobné, že i kdyby zastupitelstvo Sviadnova souhlasilo s integrací, občané obce by si vynutili referendum o této věci.

5.1 Sviadnov jako jeden z osadních/místních výborů Frýdku-Místku

Pokud by se Sviadnov stal částí města F-M, tak ve stávajícím modelu obecního zřízení by přišel o vlastní zastupitelstvo a pravděpodobně by se ani jeden z občanů obce nestal členem zastupitelstva F-M. Ve Sviadnově by pak mohl být vytvořen osadní/místní výbor. F-M má již v současnosti vytvořeno 5 osadních výborů a to v částech Skalice, Chlebovice, Zelinkovice-Lysůvky, Panské Nové Dvory a Lískovec. Fungují jako kolektivní, iniciativní a poradní orgán zastupitelstva města a jeho úkolem je hájit zájmy občanů té části města, pro kterou je zřízen. Osadní výbor by mohl nahradit finančně náročný způsob spravování obce a jeho činnost by mohla zdokonalit systém kontroly nad přerozdělováním finančních prostředků z rozpočtu města, aby se stal spravedlivějším pro okrajové části města.

OV/MV by však nebyl zvolen občany Sviadnova, ale jmenován rozhodnutím zastupitelstva města F-M, přičemž nelze zaručit, že tito členové budou mít názor na to, kdo by měl zastupovat sviadnovské občany shodný s většinovým názorem těchto obyvatel. Zákonem stanovený postup představuje výrazný deficit demokracie a vytváří reálnou bariéru možného opětovného sloučení Sviadnova s F-M.

¹³ V současnosti patří k F-M 5 částí: Chlebovice, Zelinkovice, Lysůvky, Lískovec a Skalice.

Nicméně vytvořený osadní výbor by zasedal jednou měsíčně, s návrhy a doporučeními by se pak zvolený předseda obracel na Magistrát města. Jako technická základna by výboru mohla sloužit budova dnešního obecního úřadu ve Sviadnově. Veškeré výdaje, které obec Sviadnov dnes vynakládá na správu obce, by se automaticky staly výdaji statutárního města. Pravděpodobně by nastala značná úspora finančních prostředků, které by mohly být použity efektivněji – např. na budování kulturních a sportovních zařízení či investice na rekultivaci krajiny. Tím by se odstranil problém z podkapitoly 4.4.1, tedy ten, že Sviadnov má jako menší obec vyšší výdaje než velké statutární město.

V případě integrace obce Sviadnov k F-M by počet osadních výborů mohl být stanoven na 6 tak, jak ukazuje tab. č. 5.1. Počet členů výboru Sviadnova jsem stanovila zcela hypoteticky, vycházela jsem ze srovnání obce s ostatními výbory – zejména vzhledem ke Skalici a Chlebovicím, které se svým počtem obyvatelům nejvíc přibližují skutečnému počtu obyvatel Sviadnova.

Tab. č. 5.1 Osadní výbory po integraci obce Sviadnov

Osadní výbor	Počet členů
Skalice	5
Chlebovice	11
Zelinkovice-Lysůvky	7
Panské Nové Dvory	10
Lískovec	4
Sviadnov	8
CELKEM	45

Zdroj: Statutární město Frýdek-Místek. www.frydek-mistek.cz, vlastní zpracování.

5.2 Sviadnov jako městský obvod statutárního města Frýdek-Místek

Jiná situace by nastala, kdyby se F-M rozhodl využít možnosti, kterou mu jako statutárnímu městu dává zákon a na svém území vytvořil plnohodnotný druhý (nižší) stupeň samosprávy v podobě městských částí či obvodů (MČ/MO). Sviadnov by se po opětovném připojení k F-M mohl stát samostatným obvodem s vlastním, svými občany voleným, zastupitelstvem, starostou a obvodním úřadem. Dalšími orgány obvodu by pak byly rada, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu.

Negativním jevem by bylo to, že s největší pravděpodobností by se nikdo ze Sviadnova nestal členem zastupitelstva F-M, pouze přes starostu obvodu by bylo možné

udržovat kontakt s vedením města. Občané by se pak podíleli na volbě zastupitelstva jednak městského obvodu, ve kterém žijí a jednak na volbě zastupitelstva celoměstského – sami by si tedy vybrali své zastupitele, kteří by zastupovali jejich zájmy.

5.3 Sviadnov jako součást „velkého Frýdku-Místku“

Integrace Sviadnova s F-M je pravděpodobná v případě globálního integračního procesu, tedy zároveň s jinými obcemi. V tom případě by se zřejmě stávající správní obvod F-M zvětšil nejen o Sviadnov, ale i o další okolní obce.

Dnes se tyto obce stávají stále atraktivnější než dřív, kdy docházelo k opačnému jevu – stěhování do měst. Na jednu stranu se obce stávají jakousi průmyslovou oblastí – příkladem může být nedávno vybudovaná průmyslová zóna Nošovice, ovšem na druhou stranu jsou tyto oblasti stále vysoce závislé na městu a to zejména na zařízeních správních, zdravotních popř. kulturních.

Spolu se Sviadnovem by se připojení k městu mohly zúčastnit i další blízké obce, spadající do okresu F-M. Mohly by jimi být Staříč, Žabeň, Staré Město, Baška, Dobrá, Nošovice.

Tab. č. 5.2 Předpokládaná integrace okolních sídel

Obec	Rozloha (v ha)	Počet obyvatel
Baška	1 283,37	3 433
Dobrá	872,84	3 027
Frýdek	1 281	32 691
Chlebovice	750	763
Lískovec	577	1 392
Lysůvky	200	328
Místek	1 179	23 074
Nošovice	645,84	1 000
Skalice	973	1 262
Staré Město	468,83	1 291
Staříč	1 895,70	1 954
Sviadnov	475,00	1 506
Zelinkovice	201,00	297
Žabeň	335,35	653
CELKEM	11 137,93	72 671

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování. Pozn. Údaje k 31.12 2009.

Z uvedené tabulky lze vyčíst, že nová celková rozloha statutárního města F-M by byla 11 137,93 ha a žilo by v něm celkem 72 671 obyvatel. Ve F-M by tak mohly být opět vytvořeny osadní/místní výbory, či městské části.

5.3.1 Městské obvody

V rámci města F-M by mohly být po předchozí integraci vytvořeny tyto obvody: městský obvod Frýdek, městský obvod Místek, městský obvod Sever (Sviadnov, Lískovec, Žabeň), městský obvod Jih (Baška, Staré Město, Skalice), městský obvod východ (Dobrá, Nošovice), městský obvod Západ (Chlebovice, Lysůvky, Staříč, Zelinkovice). Nově vytvořené obvody by mohly svou rozlohou a počtem obyvatel vypadat tak, jak jsou uvedeny v následující tabulce i s novou rozlohou a počtem obyvatel.

Tab. č. 5.3 Nově vytvořené městské obvody

Městský obvod	Rozloha (v ha)	Počet obyvatel
Frýdek	1 281	32 691
Místek	1 179	23 074
Sever	1 387,35	3 564
Východ	1518,68	4 027
Jih	2 725,20	5 986
Západ	3 046,70	3 342
CELKEM	11 138	72 684

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

Dle počtu obyvatel by se následně určil počet zastupitelů jednotlivých městských obvodů – viz tab. č. 5.4. Bylo by tak učiněno na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Tímto krokem by bylo jednotlivým městským obvodům zaručeno rovnoprávné rozhodování o veřejných záležitostech.

Tab. č. 5.4 Počet zastupitelů a členů rady městských obvodů

Městský obvod	Počet obyvatel	Počet zastupitelů	Počet členů rady
Frýdek	32 691	30	9
Místek	23 074	25	7
Sever	2 725	15	0
Východ	1 179	15	0
Jih	1 281	15	0
Západ	4 565	17	5
CELKEM	65 516	117	21

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

Tato varianta pro správu obce Sviadnov je v dnešní době realizovatelná. Vzhledem k tomu, že obec v této situaci byla již v roce 1975, je přibližně známo, jaké kroky by statutární město F-M i obec Sviadnov museli podniknout a jak vysoké náklady by integrace přinesla.

5.3.2 Osadní výbory

Jak již bylo řečeno výše, F-M má dnes zřízeno 5 osadních výborů v různých částech města. Po integraci obcí, uvedených v tab. č. 5.2, by na území města mohly být k dosavadním výborům vytvořeny i osadní/místní výbory v nově připojených částech. V zákoně o obcích je stanoveno, že každý takový výbor je minimálně tříčlenný a jeho konečný počet určí zastupitelstvo města. S přihlédnutím k počtu obyvatel by mohlo zastupitelstvo města stanovit počet členů osadních výborů dle následující tabulky.

Tab. č. 5.5 Počet členů osadních výborů města Frýdku-Místku

Osadní výbor	Počet obyvatel	Počet členů výboru
Baška	3 433	12
Dobrá	3 027	12
Chlebovice*	763	11
Lískovec*	1 392	4
Nošovice	1 000	3
Panské Nové Dvory*	703	10
Skalice*	1 262	5
Staré Město	1 291	5
Staříč	1 954	8
Sviadnov	1 519	8
Zelinkovice-Lysůvky*	625	9
Žabeň	653	9
CELKEM	17 622	96

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, F-M. www.frydek-mistek.cz, vlastní zpracování.

Počet členů osadního výboru Sviadnov by mohl být stanoven na 8. Fungoval by tedy jako poradní a iniciativní orgán. V podstatě by nebyl rozdíl mezi osadním výborem tak, jak by byl zřízen v podkapitole 5.1 a výborem uvedeným zde. Podstatný rozdíl by se objevil zejména pro F-M jako celek, který by vytvořením osadních výborů a tedy jakýmsi zjednodušením správy uspořil značnou část finančních prostředků. Sviadnov by se „zbavil“ odpovědnosti zajišťovat služby pro své občany, a zároveň by tyto záležitosti přešly ve velkém množství (ze všech integrovaných obcí) na F-M. Hrozilo by tedy, že Sviadnov se mezi ostatními připojenými částmi ztratí.

5.4 Sviadnov při vytvoření volebních obvodů ve FM

Jako další variantu navrhuji vytvoření volebních obvodů ve statutárním městě F-M. Problematika je upravena v zákoně č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, kde je mimo jiné stanoveno, že každá obec tvoří jeden volební obvod. Sama obec Sviadnov tedy vytváří jen jeden obvod.

F-M měl ve volbách v roce 2006 vytvořen také pouze jeden volební obvod, vzhledem k počtu obyvatel by ale mohl počet svých obvodů zvýšit a to na základě uvedeného zákona, kde je obcím dána možnost vytvořit nejpozději 85 dnů přede dnem konání voleb více volebních obvodů, tak, jak je uvedeno v kapitole č. 2.

U Frýdku-Místku by přicházelo v úvahu zřídit tyto obvody:

- a) 2 obvody – obvod Město a obvod Venkov,
- b) 3 obvody – obvody Frýdek, Místek a Venkov.

V prvním případě by se jednalo o vytvoření obvodu Frýdek-Místek - Město bez jeho okrajových částí a samostatného obvodu Venkov. Obvod Město by byl charakteristický zejména vyšším počtem obyvatel, vyšší koncentrací panelových domů a rozsáhlejší občanskou dostupností. Obvod by měl celkem 55 765 obyvatel a jeho rozloha by byla 2 460 ha (viz tab. č. 5.5). Dle zákona o volbách do zastupitelstev obcí by musel mít tento obvod minimálně 9 členů v zastupitelstvu, což by za současných podmínek bylo možné. Počet zastupitelů by mohl být stanoven na čísle 36. Na jednoho člena zastupitelstva města by připadlo průměrně 1550 obyvatel.

Tab. č. 5.5 Volební obvod Frýdek-Místek - Město

Volební obvod Město	Počet obyvatel	Rozloha (v ha)
Frýdek	32 691	1 281
Místek	23 074	1 179
CELKEM	55 765	2 460

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

Obvod Venkov by byl tvořen tzv. venkovskými obcemi, jež by obklopovaly obvod Město. Právě do něj by patřil i Sviadnov. Charakteristickými znaky obvodu by byly převažující zástavba rodinných domů se zahradami, více zeleně, lesů a vzhledem ke své poloze a omezeným funkcím i závislost na městu. Dle tab. č. 5.6 by počet obyvatel nového volebního obvodu dosahoval 6 756, což je 8krát méně než u obvodu prvního, objevila by se

zde tedy určitá nerovnováha, která se zcela jistě projeví i na počtu zastupitelů obvodu. Nicméně i zde by bylo možné, aby byl obvod vytvořen – počet zastupitelů by musel být stanoven na čísle 9 (dohromady by zastupitelstvo mělo 45 členů). Na 1 člena zastupitelstva by připadlo jen 750 obyvatel, tedy méně než polovina co v obvodu Město. To by asi politicky neprošlo. Řešením by bylo změnit zákon o volbách do zastupitelstev obcí. Změna by se týkala zrušení minimální hranice 9 členů v zastupitelstvu a měla by umožnit vytvářet volební obvody s menším počtem mandátů – až příp. jednomandátové, aby každá část byla zastoupena alespoň jedním členem zastupitelstva města. Případně by mohla být možným řešením změna zákona o obcích, která by umožnila mírné zvýšení počtu členů zastupitelstva nad dosavadní hranici 45 členů.

Tab. č. 5.6 Volební obvod Frýdek-Místek - Venkov

Volební obvod Venkov	Počet obyvatel	Rozloha (v ha)
Chlebovice	763	750
Lískovec	1 392	577
Lysůvky	328	200
Skalice	1262	973
Staré Město	1291	468
Sviadnov	1519	475
Zelinkovice	201	297
CELKEM	6 756	3 740

Zdroj: ČSÚ. www.czso.cz, vlastní zpracování.

V druhém případě by byly vytvořeny obvody 3 – volební obvod Frýdek, Místek a Venkov. Venkov by mohl být vytvořen stejně jako v prvním případě – počet jeho obyvatel by byl 6 756. Frýdek i Místek by byly samostatným obvodem s počtem obyvatel a mandátů:

- Frýdek - 32 691 obyvatel – asi 21 mandátů,
- Místek – 23 074 obyvatel - asi 15 mandátů,
- Venkov – 6756 obyvatel - 9 mandátů.

Situace by zde byla obdobná jako v předchozím případě. Řešením by tedy opět byla změna volebního zákona – změna počtu mandátů na volební obvod, popř. změna zákona o obcích, která by se týkala zvýšení počtu členů zastupitelstva.

Vytvořením volebních obvodů by měl Venkov jako celek garantován zastoupení v zastupitelstvu. Sviadnov by tedy měl zabezpečen zastoupení na rozdíl od situace před rokem 1992, kdy se od města osamostatnil a nikdo z obce v zastupitelstvu nezasedal. V obou

případech by obvod Město, resp. obvody Frýdek a Místek, měl převahu svým počtem zastupitelů nad obvodem Venkov a docházelo by k majorizaci tohoto obvodu. Z pohledu obce by tedy bylo ideální, kdyby volební zákon umožnil vytvořit v každé části obce samostatný volební obvod.

5.5 Integrace spojená se změnami zákonů

Při současných platných právních předpisech by připojení k městu nebylo možné bez změny některých zákonů. Důvodem by byla skutečnost, že připojené části by neměly zaručeny přítomnost zástupce části města v zastupitelstvu statutárního města, čímž by mohlo dojít k tomu, že město by tyto okrajové části udržovalo jen z nutnosti a finanční prostředky získané na tuto část by plynuly jinam. Proto by bylo nutné změnit současný **zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí**, ve kterém by venkovské obce měly garantovány zastoupení v zastupitelstvu obce, se kterou budou spojeny.

Další potřebná změna v **zákoně o volbách do zastupitelstev obcí** by se týkala zrušení minimální hranice 9 členů v zastupitelstvu. Tato hranice by se snížila a umožnila vytvořit volební obvody buď s menším počtem mandátů, popř. jednomandátové tak, aby každá část byla zastoupena alespoň jedním členem zastupitelstva města. Změna by se mohla také dotknout zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, která by spočívala ve zvýšení počtu členů zastupitelstva nad dosavadní hranici 45 členů.

Při zřízení osadního výboru by bylo vhodné doplnit **§ 120 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích**, tak, aby bylo každému osadnímu výboru garantováno i jedno místo v zastupitelstvu města, čímž by se pro osady stalo jednodušší lépe prosazovat své návrhy a podněty, zároveň by mohl tento člen zastupitelstva vykonávat funkci předsedy osadního výboru.

Jako další změnu v legislativě bych doporučila také změnu v **zákoně o obcích** a to tu, aby mohli být předseda i ostatní členové osadního výboru zvoleni občany dané části obce, pro kterou je výbor zřízen. Tento způsob volby by byl mnohem demokratičtější, než je tomu dnes, kdy jsou členové výboru určováni zastupitelstvem obce. Zástupce občanů by se měl ve „svém“ prostředí orientovat, měl by vědět a znát prostředí, pro které má svou funkci vykonávat. O místo na kandidátní listině při případných volbách by se tedy měli ucházet takoví občané, kteří skutečně usilují a podporují rozvoj dané osady.

6 Závěr

Obec Sviadnov se v roce 1992 stala jednou z těch, které se rozhodly osamostatnit od města, k němuž doposud patřily, a dále fungovat samy nezávisle na městě. Do uvedeného roku byl Sviadnov součástí dnešního statutárního města Frýdku-Místku, celkové spravování obce tedy vycházelo od orgánů města, přičemž docházelo k tomu, že úředníci nebrali do úvahy potenciál obce. Její rozvoj tak začal upadat a okolí chátrat.

Osamostatněním se mohly tyto problémy vyřešit, a proto o něj začala skupina místních občanů usilovat, což se jim po určitých problémech podařilo. Vznikla tak samostatná autonomní jednotka, která ač se tak jeví, samostatná a nezávislá v blízké budoucnosti zatím nebude, což jsem chtěla dokázat ve své práci, a proto jsem se tímto tématem zabývala.

Na základě jak teoretické tak praktické části se potvrdily obě hypotézy stanovené na začátku práce. První hypotézou jsem ověřila fakt, že Sviadnov funguje pouze jako předměstí Frýdku-Místku. Samostatnost obce je tedy pouze fiktivní a ve skutečnosti je Sviadnov v mnohém nesamostatný a tedy závislý na městě, na jehož instituce a zařízení se musí v mnohých záležitostech spolehnout, což bylo dokázáno v kapitole čtvrté. Druhá hypotéza vyjadřovala to, že opětovná integrace s městem by vyžadovala změnu systémových podmínek ve správě statutárního města, což se taktéž potvrdilo.

Cílem mé diplomové práce bylo formulovat návrhy a doporučení, jež by směřovaly k vyšší efektivnosti správy Sviadnova a to včetně posouzení výhod a nevýhod jeho fungování jako samostatné obce. V práci proto byly navrženy tři možné řešení správy obce, přičemž všechny vycházejí z toho, že by se Sviadnov integroval zpět k Frýdku-Místku.

Jako první variantu jsem navrhla, aby se Sviadnov stal jedním z osadních/místních výborů města. V případě, že by k takovému kroku došlo, by podle mého názoru bylo nutné změnit znění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a to tak, aby členové výboru byli voleni přímo občany obce a nikoliv zastupitelstvem jak je to v dnešní době. Způsob by byl demokratičtější a zcela jistě by ho uvítalo více občanů. Jistým záporným znakem by mohlo být to, že zřízený místní výbor obce by byl pouze kolektivním, iniciativním a poradním orgánem, čili případné návrhy a doporučení by výbor obce sice mohl navrhopvat, ale zastupitelstvo města by na ně nejspíš nebralo ohledy a tyto návrhy by pak upadly do zapomnění.

Druhou variantou bylo, aby se Sviadnov stal jedním z městských obvodů města. Sviadnov by měl své vlastní orgány, ale formálně by spadal pod statutární město.

Třetím a čtvrtým pohledem na řešení správy bylo vytvořit osadní/místní výbory a městské obvody a to po předchozím připojení většího počtu okolních obcí k městu, což by byla obdoba případů uvedených v prvním a druhém návrhu. Spolu s dalšími obcemi by se zvětšila rozloha města, zvýšil počet obyvatel a město by vytvořilo více městských částí či výborů. Každá městská část by získala určitý počet zastupitelů v zastupitelstvu města, problém proto vidím v tom, že by se mohlo stát, že by Sviadnov opět nezískal žádné nebo jen minimální počet zastupitelů v městě.

Posledním návrhem řešení správy obce bylo vytvoření 2 volebních obvodů města F-M a to obvodu Město a obvodu Venkov, popř. druhá varianta s 3 obvody – Frýdek, Místek a Venkov. Pozitivem u této varianty by zcela jistě bylo to, že obvod Venkov, k němuž by Sviadnov patřil, by měl garantován určitý počet zastupitelů v zastupitelstvu města.

Sviadnov se od počátku 90. let stal samostatnou jednotkou, jeho základní sociální a ekonomické podmínky se časem změnily, a protože v této obci žiji, tvrdím si říct, že k lepšímu. Od začátku 80. let se začal v obci zvyšovat počet obyvatel. Trend stěhování se na „venkov“ trvá i nadále, zejména v posledních pěti letech, kdy začala masová výstavba rodinných domů, lze tento jev spatřit. Vzhledem k výstavbě plánované (při které mají být zastavěna další pole) lze i nadále očekávat značný přírůstek občanů. Nespornou výhodou je zcela jistě poloha obce, která občany přitahuje svou blízkou vzdáleností do města, všechny potřebné služby tak mají v dosahu a zároveň je jim umožněno bydlet na větším prostoru než v panelákových bytech. Na základě tohoto poznatku si dovoluji konstatovat, že obec se bude nadále rozvíjet a její vybavenost se do budoucna bude vyvíjet.

Pro obec by opětná integrace s městem znamenala vedle ztráty autonomie rozhodování, zcela jistě i úbytek finančních prostředků. Velkým rizikem by bylo i to, že by opět nikdo nebyl v zastupitelstvu Frýdku-Místku. Proto vzhledem k demografické analýze a na základě zhodnocení daných variant si myslím, že by prozatím bylo nejvhodnější ponechat současný stav obce tak jak je, a počkat jak se její situace bude vyvíjet dál, popř. dokud nebudou vytvořeny systémové podmínky pro to, aby se Sviadnov v aglomeraci Frýdku-Místku neztratil.

Seznam použité literatury

Knihy

- 1) BARTOŠ, J., SCHULZ, J., TRAPL, M. *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Svazek 15, Okresy Frýdek-Místek, Český Těšín*. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2000. 196 s. + 5 map. ISBN 80-244-0047-2.
- 2) HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vydání Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2005. 200 s. ISBN 80-248-0587-1.
- 3) HAVLAN, P. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. vyd. Praha: Linde, 2008. 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9.
- 4) Interní materiály obce Sviadnov.
- 5) Kronika obce Sviadnov I. 1903 – 1969.
- 6) Kronika obce Sviadnov II. 1970 – 2003.
- 7) KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde Praha a. s., 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- 8) MALÍŠOVÁ, I. *Informátor obce Sviadnov za rok 2006*. 27 s.
- 9) NEVLUD, J. *Povodňový plán obce Sviadnov*. 2004. 17 s.
- 10) PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- 11) PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. vydání Praha: ASPI, a. s., 2008. 580 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

Internetové zdroje

- 12) Český statistický úřad. *Dojíždka do zaměstnání a škol*. [online]. [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.czso.cz>>.
- 13) Český statistický úřad. *Malý lexikon obcí ČR 2009* [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz>>.
- 14) Český statistický úřad. *Městská a obecní statistika* [online]. [cit. 2010-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz>>.
- 15) Český statistický úřad. *Sčítání lidu* [online]. [cit. 2009-11-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz>>.
- 16) Farnost Místek. *Historie* [online]. [cit. 2009-11-27]. Dostupný z WWW:

<<http://www.farnost-mistek.wz.cz>>.

- 17) Ministerstvo financí České republiky. *ARIS web Presentace údajů ÚSC* [online]. [cit. 2010-02-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.mfcr.cz>>.
- 18) Parlament České republiky. Poslanecká sněmovna. [online]. [cit. 2009-11-30]. Dostupný z WWW: <<http://psp.cz>>.
- 19) Portál veřejné správy. *Výsledky voleb* [online]. [cit. 2009-11-27]. Dostupný z WWW: <<http://volby.cz>>.
- 20) Portál veřejné správy. *Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí* [online]. [cit. 2009-11-27]. Dostupný z WWW: <<http://portal.gov.cz>>.
- 21) Portál veřejné správy. *Zákon č. 128/2000 Sb., obecní zřízení* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://portal.gov.cz>>.
- 22) Statutární město Frýdek-Místek. [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.frydek-mistek.cz>>.
- 23) Statutární město Frýdek-Místek. *Zásady pro zřizování a financování osadních výborů* [online]. [cit. 2010-03-27]. Dostupný z WWW: <http://www.frydek-mistek.cz>>.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSAD	Československá autobusová doprava
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům s pečovatelskou službou
F-M	Frýdek-Místek
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
HSD-SMS	Hnutí za samosprávnou demokracii pro Moravu a Slezsko
MěNV	Městský národní výbor
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MHD	Městská hromadná doprava
MNV	Místní národní výbor
MSK	Moravskoslezský kraj
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NV	Národní výbor
ODS	Občanská demokratická strana
OKD	Ostravsko karvinské doly
ONV	Okresní národní výbor
OV/MV	osadní/místní výbor
PČR	Policie České republiky
SLBD	Sčítání lidu, bytů a domů
SMK	Severomoravský kraj
SMVAK	Severomoravské vodovody a kanalizace
SNB	Státní národní bezpečnost
ZŠ/MŠ	Základní/mateřská škola

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30. dubna 2010

.....
Bc. Jana Beskidová

Adresa trvalého pobytu studenta:

K Ostravici 354
739 25 Sviadnov

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Seznam statutárních měst v ČR a rok jejich vyhlášení
- Příloha č. 2: Mapa obce Sviadnov
- Příloha č. 3: Výtopna na území obce Sviadnov
- Příloha č. 4: Historická mapa obce Sviadnov z let 1836 - 1852
- Příloha č. 5: Rozpočet obce v ČR v současné době
- Příloha č. 6: Správní obvod obce s rozšířenou působností statutárního města Frýdek-Místek

Seznam statutárních měst v ČR a rok jejich vyhlášení

Morava a Slezsko

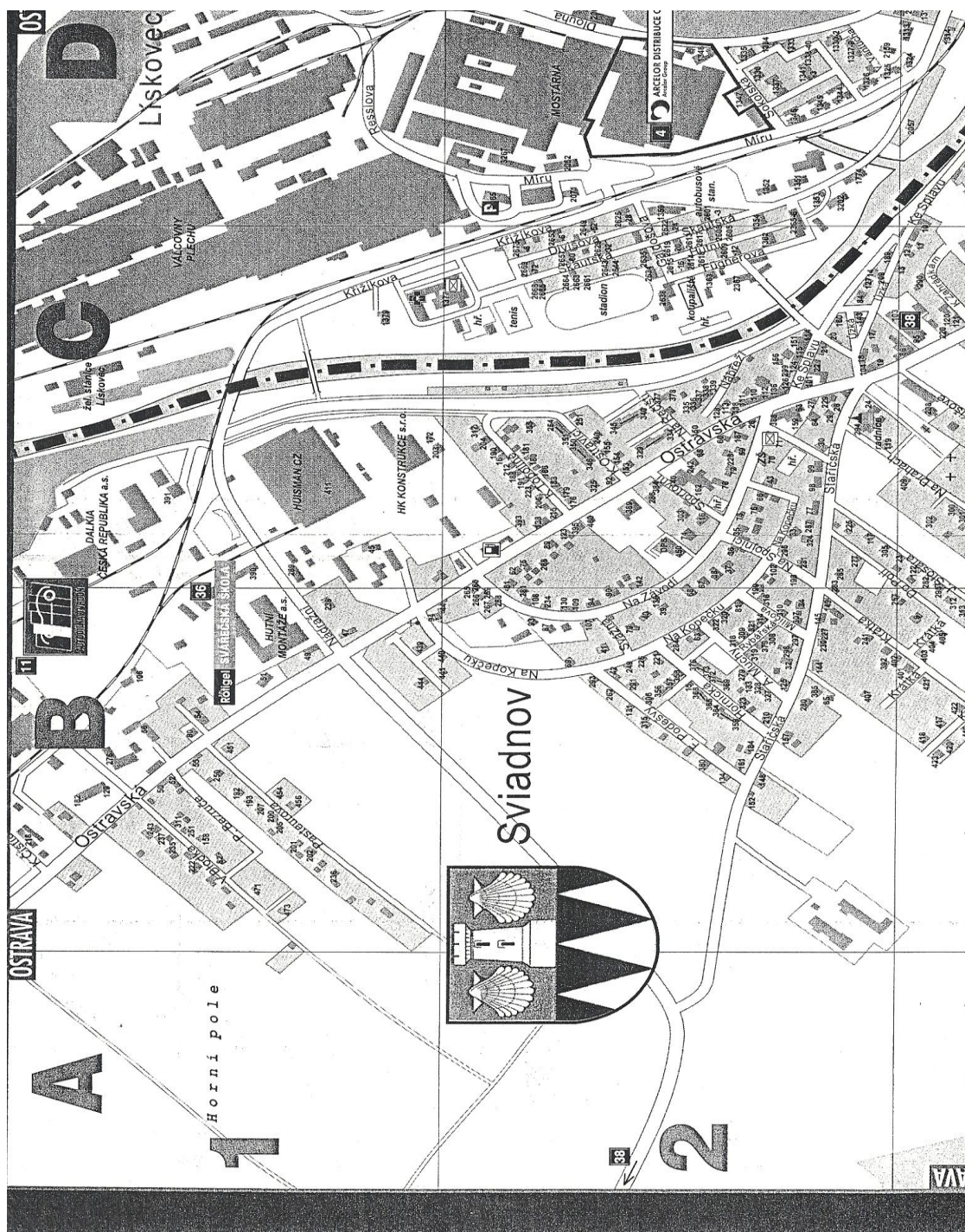
1)	Brno	1990
2)	Frýdek-Místek	2006
3)	Havířov	1990
4)	Jihlava	2000
5)	Karviná	2002
6)	Olomouc	1990
7)	Opava	1990
8)	Ostrava	1990
9)	Přerov	2006
10)	Zlín	1990

Čechy

11)	České Budějovice	1990
12)	Děčín	2006
13)	Hradec Králové	1990
14)	Chomutov	2006
15)	Karlovy Vary	1990
16)	Kladno	2000
17)	Liberec	1990
18)	Mladá Boleslav	2002
19)	Most	2000
20)	Pardubice	1990
21)	Plzeň	1990
22)	Teplice	2002
23)	Ústí nad Labem	1990

Zdroj: KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007) s. 97, vlastní zpracování.

Mapa obce Sviadnov – 1. část

Mapa obce Sviadnov – 2. část

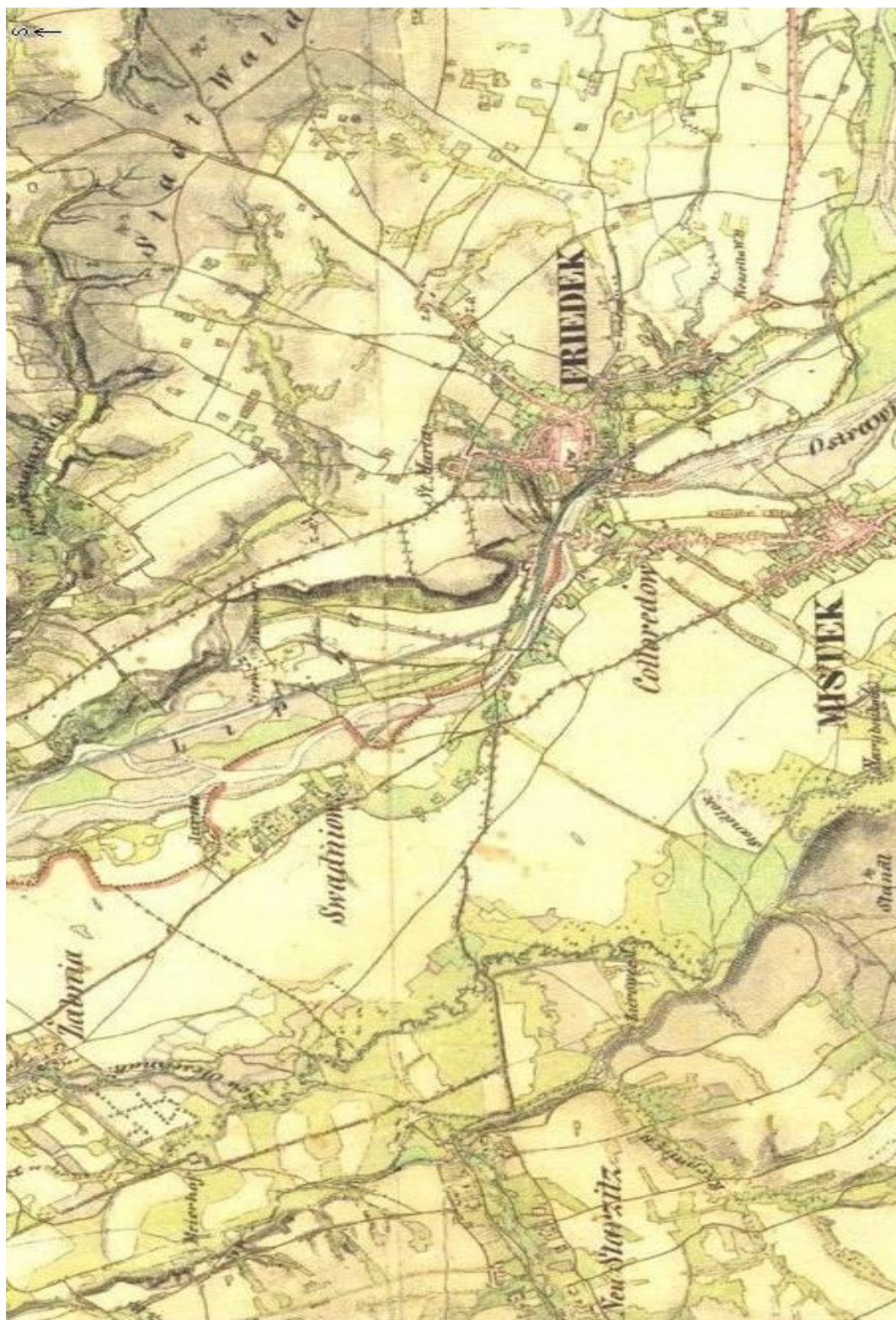
Zdroj: Interní materiály obce Sviadnov.

Výtopna na území obce Sviadnov

Zdroj: Interní materiály obce Sviadnov.

Historická mapa obce Sviadnov z let 1836 - 1852

Zdroj: Mapy.cz. [online]. [cit. 2010-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mapy.cz>>.

Rozpočet obce v České republice v současné době

PŘÍJMY

- **Běžné**
 - Daňové
 - svěřené (výlučné) daně (DzNem.),
 - sdílené daně (část DPFO a DPPO, část DPH),
 - místní poplatky,
 - správní poplatky.
 - Nedaňové
 - poplatky za služby,
 - příjmy z pronájmu majetku,
 - příjmy od OS, PO,
 - zisk z obecních podniků,
 - dividendy z akcií, přijaté úroky,
 - ostatní,
 - doplňkové,
 - přijaté sankční pokuty apod.
- **Přijaté dotace**
 - běžné neinvestiční dotace a to účelové i neúčelové,
 - kapitálové - investiční – transfery účelové i neúčelové,
- **Kapitálové**
 - z prodeje majetku – nemovitého a movitého dlouhodobého majetku,
 - z prodeje akcií a majetkových podílů,
 - přijaté střednědobé a dlouhodobé úvěry,
 - příjmy z emise komunálních obligací,
 - přijaté splátky půjček,
 - ostatní.

VÝDAJE

- **Běžné (neinvestiční)**
 - mzdy a platy,
 - povinné pojistné za zaměstnance,
 - materiálové,
 - energie,
 - nájemné,
 - sociální dávky,
 - výdaje na municipální podniky,
 - sankce za porušení rozpočtové kázně,
 - placené pokuty,
 - placené úroky,
 - dotace vlastním OS a jiným subjektům,
 - neinvestiční příspěvky PO,
 - výdaje na sdružování finančních prostředků (neinvestiční),

- příspěvky DSO,
- ostatní (poskytnuté dary apod.).

- **Kapitálové, investiční výdaje na**

- na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,
- na investiční příspěvky PO,
- na kapitálové investiční poskytnutí dotace OS a různým subjektům
- na nákup cenných papírů,
- na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům,
- splátky úvěrů,
- ostatní.

Zdroj: PEKOVÁ, J. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. (2008). s. 184, vlastní zpracování.

**Správní obvod obce s rozšířenou působností statutárního města
Frýdek-Místek**

Obec	Katastrální výměra v ha	Počet obyvatel	Hustota zalidnění na 1 km ²	Obydlené domy	Počet obyvatel na 1 dům
Baška	1 283	3 433	267,58	844	4
Brušperk	1 026	3 775	367,93	895	4
Bruzovice	1 595	744	46,65	186	4
Dobrá	873	3 027	346,74	762	4
Dobratice	704	1 091	154,97	263	4
Dolní Domaslavice	737	1 107	150,20	267	4
Dolní Tošanovice	370	305	82,43	73	4
Fryčovice	1 646	2 357	143,20	565	4
Frýdek-Místek	5 161	59 807	1158,83	4556	13
Horní Domaslavice	506	654	129,25	162	4
Horní Tošanovice	530	517	97,55	113	5
Hukvaldy	2 028	1 906	93,98	500	4
Kaňovice	259	267	103,09	57	5
Kozlovice	2 107	2 907	137,97	697	4
Krásná	4 412	651	14,76	178	4
Krmelín	504	2 063	409,33	466	4
Lhotka	722	494	68,42	119	4
Lučina	744	1 195	160,62	311	4
Morávka	8 733	1 056	12,09	305	3
Nižní Lhoty	378	253	66,93	70	4
Nošovice	646	1 000	154,80	213	5
Palkovice	2 174	3 054	140,48	697	4
Paskov	1 179	3 898	330,62	737	5
Pazderna	322	265	82,30	65	4
Pražmo	355	994	280,00	176	6
Raškovice	862	1 797	208,47	384	5
Řepiště	801	1 658	206,99	413	4
Sedliště	991	1 390	140,26	308	5
Soběšovice	366	842	230,05	220	4
Staré Město	468	1 291	275,85	333	4
Staříč	1 895	1 954	103,11	469	4
Sviadnov	475	1 506	317,05	346	4
Třanovice	861	1 010	117,31	229	4
Vojkovice	487	529	108,62	122	4
Vyšní Lhoty	1 148	883	76,92	194	5
Žabeň	335	653	194,93	173	4
Žermanice	342	263	76,90	64	4

Zdroj: Frýdek-Místek. [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.frydek-mistek.cz>>. ČSSZ. *Malý lexikon obcí 2009*. [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz>>. + vlastní zpracování.